

Τ.279 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2025

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΑΔΕΙΑ ΑΡ 483
ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ
ΑΔΕΙΑ ΑΡ 356

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΟΙΚΤΕΙ
ΓΙΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Τ.Θ. 21986, CY-1515 Λευκωσία

Εκφραστικό Όργανο του Κ.Σ της ΕΔΟΗ

Μας λένε οι εκτροί μας
Και γνωστή ακόμα να γίνει η αλήθεια
Δεν μπορεί άλλο πια να διαδοθεί
Μα είμαστε εμείς αυτοί που τη διαδίδουν!
Μα.Μπρεξε

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΘΕ ΠΡΩΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΜΕ ΤΗ "ΧΑΡΑΥΓΗ" ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΕ ΕΙΣΦΟΡΑ 1 ΕΥΡΩ

proodeftiki.org.cy

ΞΕΚΙΝΑΣ ΣΠΟΥΔΕΣ;

ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ:

ΣΠΙΤΙ

ΣΠΟΥΔΕΣ

ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΟ

22377315

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Κ.Φ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ «Ν»:

Μαρία Δίπλαρου
Χρίστος Ελ Χατάπ
Πέτρος Κούκος
Κωνσταντίνα Παναγιώτου
Ζήνα Παπαχριστοφόρου
Ανδρέας Στεφανής
Χάρις Ζαντή
Άντρη Γιάγκου
Μαρίνα Παναγιώτου
Άγγελος Δημητρίου
Βασίλης Θεοδώρου
Ορέστης Μεταξάς
Γιώργος Σκαμπύλης

ΣΕΛΙΔΩΣΗ
ΑΝΤΡΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΑΝΤΡΕΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ 1
Τ.Κ. 1037
ΚΑΪΜΑΚΛΙ - ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Τ.Θ. 21986
Τ.Κ. 1515 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 22766459
FAX: 22757161

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

22766535

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
PROTEAS PRESS

Ευγνωμοσύνη
για τους πυροσβέστες,
δασοπυροσβέστες
και εθελοντές
που έδωσαν μάχη ενάντια
στις φλόγες.

Θλίψη για την απώλεια
ανθρώπινων ζωών
και περιουσιών.

ΟΡΓΗ για την εγκληματική
ολιγωρία και ανικανότητα
της κυβέρνησης να θωρακίσει
τον τόπο και το λαό μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• Σελ. 5 -> Ιδεολογία

Η πτωτική τάση
του ποσοστού του κέρδους

• Σελ. 6-7 -> Συνέντευξη

Σάββας Χρυσοστόμου - «Σαής»

• Σελ. 9 -> Ανάλυση

Η βιομηχανία των γάμων

• Σελ. 12-13 -> Ιστορία

Αφανείς ήρωες της Κύπρου

• Σελ. 18-19 -> Νέοι εργαζόμενοι

Νέοι σε χειρωνακτικές εργασίες

www.edon.org.cy

ccedon@cytanet.com.cy

•Κεντρικό Συμβούλιο ΕΔΟΝ
•νεολαία

@ccedon

edoncy

Κ.Σ. ΕΔΟΝ

ΕΝΙΑΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΜΠΟΡΕΙΣ
ΝΑ ΜΑΣ ΒΡΕΙΣ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
ΕΔΟΝ

www.edon.org.cy

γίνε κι εσύ συνδρομητής
στην εφημερίδα

Η Νεολαία θα κυκλοφορήσει ξανά στις 7 Σεπτεμβρίου

#trollάροντας

«Είχε πνευματικό τον Παΐσιο»: Το συγνώμη Προδρόμου γιατί πίστεψε τον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη

«Διαλέγεις και παίρνεις:»

1. Στήριξα Νίκο Χριστοδουλίδη επειδή έχουμε τον ίδιο παρπέρη
2. Στήριξα Νίκο Χριστοδουλίδη, γιατί ψουμνίζουμε που την ίδια υπεραγορά
3. Στήριξα Νίκο Χριστοδουλίδη επειδή δεν είναι διεφθαρμένος, είχε γράψει το παιδί του στο σχολείο της ενορίας του

WHO DID IT BETTER?

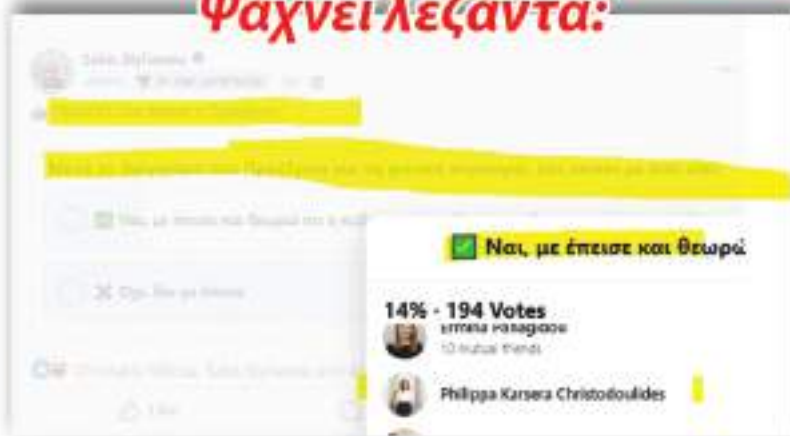

Εν η πατριδοκαπηλία ή το Μαρί το τελευταίο καταφύγιο καθε λωποδύτη;

Όσοι επήρετε νακκο χρώμα που τον ήλιο, μεν διανοηθείτε να πάτε στα βουνά με σακκίδιο πλάτης. Φυρμένη η κυβέρνηση να καλύψει την ανικανότητα της, ψάχνει «αλλοδαπούς» εμπρηστές.

Ψάχνει λεζάντα:

Την επόμενη φορά που εννα έβρουν και δικάσουν κανένα 98χρονο Ναζί στη Γερμανία για τα εγκλήματα του, να στείλουμε εκπροσώπους του ΔΗΣΥ και του ΕΛΑΜ να πείσουν τον δικαστήριο ότι ήταν σε «εντεταλμένη υπηρεσία»

ΠΑΝΕΤΟΙΜΟΙ ΟΣΟ ΠΟΤΕ

Ο Γεάδης λέει σε συνέντευξη του ότι επήεν Ισραήλ και ήταν συνέχεια στα καταφύγια. Σόρρυ, γιατί εν εφκήκε να πολεμήσει; Εν τούτοι που εννα μας απελευθερώσουν από τους Τούρκους no matter what?

Κυβέρνηση **ανίκανη** να διαχειριστεί τις κρίσιμες στιγμές

Η κυβέρνηση Νίκου Χριστοδουλίδη φέρει βαρύτερες ευθύνες για τη νέα τραγωδία που έπληξε την Κύπρο μας. Η πύρινη τραγωδία που έζησε η πατρίδα μας στην ορεινή Λεμεσό, ξεγύμνωσε για ακόμη μια φορά την ανικανότητα της κυβέρνησης να διαχειριστεί κρίσιμες στιγμές, παρά τα επικοινωνιακά της τεχνάσματα.

Παρά τις πρόσφατες δηλώσεις από κυβερνητικούς αξιωματούχους ότι στη φετινή περίοδο «είμαστε πιο προετοιμασμένοι και ενισχυμένοι από ποτέ απέναντι στις πυρκαγιές», η νέα τραγωδία είχε αποτέλεσμα δύο ανθρώπινες ζωές να χαθούν, 124 τετραγωνικά χιλιόμετρα καμένης γης και την απώλεια περιουσιών και κόπων μιας ολόκληρης ζωής.

Το ΑΚΕΛ και το Λαϊκό Κίνημα βρέθηκε από τη πρώτη στιγμή στο πλευρό των πυρόπληκτων και θα συνεχίσει να βρίσκεται δίπλα τους. Από την πρώτη στιγμή κλιμάκια του ΑΚΕΛ και των οργανώσεων του Λαϊκού Κινήματος βρέθηκαν στις πληγείσες περιοχές, όπου σε συνεργασία με τους κοινοτάρχες καταγράφηκαν οι ανάγκες των πυρόπληκτων συνανθρώπων μας.

Τα αναπαυτήρια της ΠΕΟ τέθηκαν στην άμεση διάθεση της Πολιτικής Άμυνας και των κοινοτικών αρχών για τη φιλοξενία κατοίκων. Στην ΠΕΟ Λεμεσού στήθηκε κέντρο συλλογής ειδών πρώτης ανάγκης όπου το Λαϊκό Κίνημα από όλες τις επαρχίες της Κύπρου (συμπεριλαμβανομένων και Τουρκοκύπριων συμπατριωτών μας) μετέφερε τρόφιμα, ρουχισμό, είδη υγιεινής κ.ά. τα οποία στη συνέχεια διανεμήθηκαν στις πληγείσες κοινότητες.

Ως Λαϊκό Κίνημα δεν θα επιτρέψουμε οι ευθύνες να μείνουν για άλλη μια φορά ορφανές. Πριν την καταστροφή η κυβέρνηση Νίκου Χριστοδουλίδη, με μεγαλόστομες δηλώσεις, διαβεβαίωνε τους πάντες ότι η Κύπρος είναι όσο ποτέ άλλοτε προετοιμασμένη για τις πυρκαγιές. Μετά την καταστροφή επιχειρεί να μετακυλήσει τις βαριές ευθύνες της σε άλλους. Η κοινωνία απαιτεί έμπρακτη ανάληψη ευθύνης, αρχίζοντας από τις παραιτήσεις των αρμόδιων υπουργών.

«Ρύθμιση» των διαδηλώσεων; Αδιαπραγμάτευτο το δικαίωμα στη διαμαρτυρία

Ο νέος νόμος για τις διαδηλώσεις αποτελεί ένα επικίνδυνο πειραγμένο για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο. Συνιστά ευθεία επίθεση και απειλή για τα δικαιώματα του λαού.

Η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη με τη στήριξη ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ και ΔΗΠΑ περιόρισε το δικαίωμα στη διαμαρτυρία και την ελευθερία έκφρασης, επιβάλλοντας «ρυθμίσεις» και «όρους» για την πραγματοποίηση συγκεντρώσεων.

Αυτή η εξέλιξη έρχεται να προστεθεί στις αυθαίρετες διώξεις διαδηλωτών που πληθαίνουν ανησυχητικά τα τελευταία χρόνια, θέτοντας στο στόχαστρο τις φωνές που δεν βολεύουν την νυν και την τώως κυβέρνηση, τα κατεστημένα της χώρας.

Ως Λαϊκό Κίνημα, στεκόμαστε απέναντι τους και θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε τα συλλογικά δικαιώματα και τις δημοκρατικές ελευθερίες του λαού μας.

Ντροπή για την κυβέρνηση η παραμονή του Σάββα Αγγελίδη στη θέση του μετά την απόφαση του ΕΔΑΔ

Η απόφαση του ΕΔΑΔ για την καταγγελία βιασμού 28χρονης ντροπιάζει την Κύπρο και εκθέτει ανεπανόρθωτα τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Προκύπτουν δύο κεφαλαιώδη ζητήματα από το νέο χαστούκι που δέχθηκε το κυπριακό κράτος από το ΕΔΑΔ. Αρχικά, επιβεβαιώθηκε εκ νέου ότι σεξιστικά στερεότυπα και προκαταλήψεις σε βάρος των γυναικών διαπερνούν τους κρατικούς θεσμούς της Κύπρου κατά τη διερεύνηση των καταγγελιών σεξουαλικής βίας. Ταυτόχρονα, εξίσου σοβαρές είναι οι ευθύνες που βαρύνουν τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, του οποίου οι χειρισμοί οδήγησαν, κατά το Δικαστήριο, στη μη αποτελεσματική έρευνα των καταγγελιών της 28χρονης γυναίκας. Περαιτέρω δε, η εμπλοκή προσώπου από συγκεκριμένο πολιτικό χώρο εγείρει το ερώτημα αν ο χειρισμός του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, εκτός από όσα του καταλογίζει το ΕΔΑΔ, είχε και πολιτικές σκοπιμότητες.

Το σίγουρο πάντως είναι ότι η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας αισθάνεται οτιδήποτε άλλο εκτός από εμπιστοσύνη για τη Γενική Εισαγγελία. Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας έπρεπε να είχε ήδη παραιτηθεί.

Το ΑΚΕΛ κάλεσε επανελλειμένα τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα να παραιτηθεί. Η κυβέρνηση, η Πρόεδρος του ΔΗΣΥ και τα συκυβερνώντα κόμματα οφείλουν να πάρουν θέση. Έχει περάσει ήδη ένας μήνας από την απόφαση του ΕΔΑΔ όμως ο θλιβερός πρωταγωνιστής της καταδικαστικής για την Κύπρο απόφασης -ο Σάββας Αγγελίδης- παραμένει στη θέση του περιφρονώντας ολόκληρη την κοινωνία.

Βέβαια, χωρίς την κάλυψη και προστασία που του παρέχει η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη και η Πινδάρου δεν θα είχε τέτοιο θράσος και τέτοια αλαζονεία. Η χώρα δεν αντέχει άλλον εξευτελισμό για χάρη των παιχνιδιών συγκάλυψης στο τρίγωνο Προεδρικό-Πινδάρου-Εισαγγελία.

Η παραμονή του κ. Αγγελίδη στη θέση του προσβάλλει κάθε έννοια δικαίου και αρχών στον τόπο. Η απόφαση του να αναστείλει τη δίωξη ενός κομματικού ημέτερου που κατηγορήθηκε για βιασμό είναι -και με βούλα του ΕΔΑΔ- ντροπιαστική και εξοργιστική. Η παραίτησή του είναι μονόδρομος.

Εκδήλωση «μαύρων επετείων»

Το ΑΚΕΛ και οι οργανώσεις του Λαϊκού Κινήματος πραγματοποίησαν για ακόμη μια χρονιά την εκδήλωση μνήμης και τιμής, με αφορμή της μαύρης επετείου του φασιστικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής του 1974. Πριν την εκδήλωση προηγήθηκε αντικατοχική πορεία νεολαίας από την ΕΔΟΝ.

Το ΑΚΕΛ δεν θα πάψει να υπερασπίζεται την ιστορική αλήθεια και τη δημοκρατική μνήμη στον τόπο μας, απέναντι στην οργανωμένη παραχάραξη της αλήθειας από τη δεξιά και την ακροδεξιά. Αποτελεί το ελάχιστο χρέος προς τους πραγματικούς ήρωες της πατρίδας μας. Αποτελεί ασπίδα δημοκρατίας απέναντι στην ακροδεξιά η οποία δηλητηριάζει μέρος της κυπριακής νεολαίας μέσα από το αναποδογύρισμα της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας. Αποτελεί, ταυτόχρονα, συστατικό μέρος της αντικατοχικής πάλης για λευτεριά και επανένωση της Κύπρου. Για λύση του Κυπριακού στη συμφωνημένη βάση της διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας, με πολιτική ισότητα.

•Γιώργος Σκούρου
Επαρχιακός Γραμματέας ΕΔΟΝ Πάφου
Μέλος Εκτελεστικού Συμβουλίου ΕΔΟΝ

“

Η κυβέρνηση Νίκου Χριστοδουλίδη φέρει βαρύτερες ευθύνες για τη νέα τραγωδία που έπληξε την Κύπρο μας.

”

Ο νόμος της πτωτικής τάσης του ποσοστού του κέρδους

Η βασική διαφορά μεταξύ μαρξιστών οικονομολόγων και αστών οικονομολόγων είναι πως οι πρώτοι, εκτός από το να διαβάσουν, μπορούν να διακρίνουν, να κατανοήσουν και να αναδείξουν τις βασικές αντιθέσεις του καπιταλιστικού συστήματος και των δομικών αδιεξόδων που έχει. Ο καπιταλισμός δημιουργεί διαρκώς φράγματα στον ίδιο του τον εαυτό, με ορισμένα φράγματα, όπως αυτό που περιγράφει η τάση της πτωτικής τάσης του ποσοστού του κέρδους, να δείχνει τον περιορισμένο στον χρόνο και ιστορικά παροδικό χαρακτήρα αυτού του τρόπου παραγωγής, αυτού του συστήματος.

Η πτωτική τάση του ποσοστού του κέρδους αποτελεί έναν από τους πιο πολυσυζητημένους και θεωρητικά σύνθετους νόμους που διατύπωσε ο Καρλ Μαρξ. Πρόκειται για μια θεμελιώδη αντίφαση, η οποία δεν αφορά περιστασιακές κρίσεις ή επιμέρους προβλήματα αλλά την ίδια τη δομή του συστήματος.

κεφάλαιο αυξάνεται. Ως εκ τούτου, δεδομένη είναι η αύξηση της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου, δηλαδή της αντίστροφης σχέσης του σταθερού κεφαλαίου με το μεταβλητό κεφάλαιο. Έτσι, έχουμε τη γενική τάση για πτώση του ποσοστού του κέρδους.

Κάθε καπιταλιστής έχει στόχο την άνοδο των κερδών του. Για να μπορέσει να το πετύχει, επιδιώκει τη φτηνότερη παραγωγή, τη μεγαλύτερη εκμετάλλευση των εργαζομένων και την αντικατάσταση όλο και περισσότερων εργαζομένων από μηχανές. Στο σύνολο κάθε ξεχωριστής προσπάθειας, ανεβαίνει η οργανική σύνθεση, αυξάνεται πιο γρήγορα το πάγιο κεφάλαιο (σε σύγκριση με το κυκλοφοριακό) και παθαίνουν αυτό που δεν θέλουν οι καπιταλιστές: τη μείωση του ποσοστού του κέρδους.

Ο Καρλ Μαρξ, στον τρίτο τόμο του «Κεφαλαίου», χρησιμοποιεί το εξής παράδειγμα:

αν θεωρήσουμε ότι ο βαθμός εκμετάλλευσης είναι 100%, δηλαδή ο καπιταλιστής καρπώνεται υπεραξία όση και το μεταβλητό κεφάλαιο, με αυξανόμενη την οργανική σύνθεση του κεφαλαίου, το ποσοστό του κέρδους θα εκφράζεται με τα ακόλουθα μεγέθη:

Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι όσο αυξάνεται το σταθερό κεφάλαιο σε σχέση με το μεταβλητό κεφάλαιο, αυξάνεται αυτομάτως και η οργανική σύνθεση του κεφαλαίου και το ποσοστό κέρδους μειώνεται.

Οι αστοί οικονομολόγοι δεν κατάφεραν ποτέ να ερμηνεύσουν σωστά την πτώση του ποσοστού του κέρδους, καθώς δε μπορούν να διακρίνουν με σαφήνεια το σταθερό από το μεταβλητό κεφάλαιο αλλά και τη θεμελιώδη διάκριση μεταξύ του κέρδους και της υπεραξίας.

Ακόμη, ο Μαρξ αναφέρει πως εκείνο που πρέπει να προβληματίσει τους οικονομολόγους δεν είναι μόνο η δυσκολία εξήγησης της πτώσης του ποσοστού του κέρδους, αλλά γιατί η πτώση αυτή δεν είναι μεγαλύτερη ή γρηγορότερη. Πρέπει να προσμετρούνται οι «επιδράσεις που αντιδρούν, επιδράσεις που ματαιώνουν και αίρουν το αποτέλεσμα του γενικού νόμου». Είναι γι' αυτό λοιπόν που χαρακτηρίζεται μόνο ως τάση.

Οι γενικές αιτίες σύμφωνα με τον Μαρξ είναι:

1. Η αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης της εργασίας.
2. Η μείωση του μισθού της εργασίας κάτω από την αξία της εργατικής δύναμης.
3. Μείωση της αξίας των στοιχείων του σταθερού κεφαλαίου.
4. Ο σχετικός υπερπληθυσμός.
5. Το εξωτερικό εμπόριο.
6. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Αυτό που πρέπει να υπογραμμίσουμε είναι ότι η μείωση του ποσοστού του κέρδους δε συνεπάγεται απαραίτητα και μείωση της συνολικής μάζας του κέρδους, δηλαδή του συνόλου της παραγόμενης υπεραξίας από την εργατική τάξη. Αντιθέτως, η μάζα του κέρδους αυξάνεται όσο αυξάνεται το ποσοστό της υπεραξίας.

Κλείνοντας, η πτωτική τάση του ποσοστού του κέρδους δεν είναι ένα θεωρητικό ιδεολόγημα αλλά βασικός νόμος που απασχόλησε όλους τους οικονομολόγους και πάραυτα αναδεικνύει τα ιστορικά όρια του καπιταλισμού. Ο καπιταλισμός δε διαλύεται επειδή απλά «δε δουλεύει», αλλά ακριβώς επειδή δομικά λειτουργεί με βάση την εκμετάλλευση της εργασίας και την παραγωγή υπεραξίας. Έτσι, στην προσπάθειά του να αυξήσει την κερδοφορία, υπονομεύει τις ίδιες του τις βάσεις: αντικαθιστά εργάτες με μηχανές, αυξάνει (ραγδαία σήμερα) το σταθερό κεφάλαιο και μειώνει το ποσοστό του κέρδους.

Το αποτέλεσμα είναι όλο και πιο βαθιές κρίσεις, φτώχεια, ανεργία και εκμετάλλευση ενάντια στους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες, ενάντια στην εργατική τάξη. Αυτή η αντίφαση δεν λύνεται μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα ούτε από αυτό. Η κατανόηση του νόμου της πτωτικής τάσης δείχνει πως το τέλος της ιστορίας δεν είναι ο καπιταλισμός, όπως λένε οι αστοί οικονομολόγοι, αλλά η κοινωνία που η ιστορία θα συνεχίζεται με εντελώς άλλους όρους.

•Αλέξανδρος Γερολασιτίης
Μέλος Κεντρικής Γραμματείας ΕΔΟΝ
Οικονομικός Υπεύθυνος ΕΔΟΝ

Αν το σταθερό κεφάλαιο, $\sigma = 50$ και το μεταβλητό κεφάλαιο, $\mu = 100$, τότε το ποσοστό κέρδους, $K' = \frac{\mu}{\sigma + \mu} * 100\%$, δηλαδή η υπεραξία προς το σύνολο του κεφαλαίου, σταθερού και μεταβλητού επί το βαθμό εκμετάλλευσης, είναι:

$$K' = \frac{100}{50 + 100} * 100\% = 66,6\%, \text{ όπου } 100 \text{ είναι η υπεραξία.}$$

Αν τώρα το σταθερό κεφάλαιο, $\sigma = 100$ και το μεταβλητό κεφάλαιο, $\mu = 100$, τότε το ποσοστό κέρδους είναι:

$$K' = \frac{100}{100 + 100} * 100\% = 50\%.$$

Αν δε το σταθερό κεφάλαιο, $\sigma = 200$ και το μεταβλητό κεφάλαιο, $\mu = 100$, τότε το ποσοστό κέρδους, $K' = \frac{100}{200 + 100} * 100\% = 33,3\%$.

Αν αυξηθεί ακόμη περισσότερο το σταθερό κεφάλαιο, δηλαδή $\sigma = 400$ και το μεταβλητό κεφάλαιο $\mu = 100$, τότε το ποσοστό κέρδους, $K' = \frac{100}{400 + 100} * 100\% = 20\%$.

Με μια πρόταση, η ουσία της θεωρίας έγκειται στο ότι, παρόλο που το απόλυτο ποσό του κέρδους μπορεί να αυξάνεται, το ποσοστό του κέρδους (το κέρδος σε σχέση με το συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο) τείνει μακροπρόθεσμα να μειώνεται, δημιουργώντας σοβαρά ζητήματα.

Στις μέρες μας είναι δεδομένο πως με την ανάπτυξη της επιστήμης, της τεχνικής νοημοσύνης και γενικότερα των παραγωγικών δυνάμεων, το συνολικό σταθερό

Συνέντευξη
Σάββα «Σαής»
Χρυσοστόμου
για την εφημερίδα
«Νεολαία»

"Ο προοδευτικός κόσμος πρέπει να έρτει κοντά, να αφήκει τες διαφορές του τζιαί να κτιστεί μια συμμαχία για να μπορέσουμε να πολεμήσουμε το μίσος τζιαί την ακρότητα"

«N»: Ποια κοινωνικά, πολιτιστικά ή άλλα ερεθίσματα σχηματοποίησαν τον μουσικό προσανατολισμό και την αισθητική σου;

Αρχικά, πιστέφκω οτι η αισθητική τζιαί ο μουσικός μου προσανατολισμός, επηρεάστηκε γενικά που το πως εμεγάλωσα. Τούτο λαλώ το επειδή, γράφω μέσα που τα βιώματα μου, είτε μιλώ για κάτι που όντως επέρασα στη ζωή μου ή απασχολεί με το συγκεκριμένο διάστημα ή αν πλάθω μιαν ιστορία φαντασίας σε τραγούδι. Άρα, για αρχή πρέπει να γνωριστούμεν λλίο.

Εμεγάλωσα στην Πάφο την δεκαετία του 2000, στην εποχή του "Περνούμεν, κρύψει!". Η οικογένεια μου εν ήσιεν φανερά κάποιον ιδεολογικό προσανατολισμό τζιαί μεγαλώνοντας ως παιδί εν άκουα για έννοιες τζιαί φιλοσοφίες, αλλά έμαθα την καθημερινή πάλη για μια αξιοπρεπή ζωή, δίπλα που τους ανθρώπους που αγαπάς, όσα δύσκολα τζιαί αν έρκουνται. Εμεγάλωσα μαθαίνοντας που μισής την αδικία τζιαί το ότι το πως ζεις, εν εξαρτάται που το πως θέλεις να ζεις, αλλά που το πως λειτουργούν τα πράματα γυρώ σου. Τούτο εδημιούργησε μου κάποιες ευαισθησίες τζιαί ήταν σίουρα το ερέθισμα μου στην πορεία, να ψάξω απαντήσεις.

Όσπου να φτάσω τζιαί όμως, που μουσική άκουα τα πάντα! Σπίτι μου, με τους γονιούς μου, άκουα ας πούμε τα πιο ποπ τραγούθκια, που μου αρέσκαν πολλά, είτε ήταν ελληνικά ή αγγλικά τζιαί έβαλλεν μου τζιαί η θεία μου η Στέφη να ακούω ρεμπέτικα τζιαί έντεχνα (όπως αποκαλείται που κάποιους). Έτσι έμαθα που μισής να θωρώ πιο σφαιρικά τη μουσική. Εσυγκηνούσεν με που μισή όμως πάντα η ευαισθησία, είτε γιατί οι Κουτσαβάκκιδες έχουν μεγάλο ντέρτι στην καρδούλα τους, είτε γιατί έκανες ξανά να κλαίει το κοριτσάκι σου. Τζιαί όμως που έφασα ένα πάτσο μέσα που την μουσική τζιαί εξεκίνησα να ψάχνομαι, οι μόνο μουσικά αλλά τζιαί πολιτικά, ήταν όταν εγνώρισα την μουσική του Θάνου Μικρούτσικου. Έμαθα μέσα που τα τραγούθκια ιστορία, ποίηση, την κοινωνία, τον άνθρωπο τζιαί εσυγκρούστηκε μαζί με τις ευαισθησίες που είχα. Που τα τότε, ξεκινά ένα παιχνίδι που ψάχνω να έβρω μέσα που τη μουσική την ευαισθησία, την αλήθεια τζιαί απαντήσεις στις ερωτήσεις μου.

«N»: Με τα «Χρώματα» τάραξες τα νερά στο κυπριακό τραγούδι και συστήθηκες για τα καλά στην κυπριακή κοινωνία. Που σε βρίσκουμε, μουσικά, αυτό το διάστημα; Μόλις κυκλοφόρησε η καινούρια σου δουλειά σωστά;

Εντάξει τα νερά γενικά στην Κύπρο εν ήρεμα. Αντιμετωπίζουμεν τον εαυτό μας σαν λίμνη, οι θάλασσα. Τα χρώματα ήταν μια εμπειρία που μας έκαμεν να μάθουμεν πολλά τζιαί εγέμωσεν μας αδρεναλίνη για να δημιουργήσουμε παραπάνω.

Τωρά σωστά, στις 20 Ιουνίου, εκκυκλοφορήσαντα "Υπαρξιακά", μια καινούργια δουλειά, για την οποία σιαίρουμαι πάρα πολλά, γιατί επικοινωνήσα με τον κόσμο κάποιες βαθικές μου σκέψεις τζιαί κάποια συμπεράσματα, μέσα που ένα πολλά όμορφο τρόπο παραγωγής της μουσικής, βασισμένο παραπάνω στο να παίξουμε με το συναίσθημα. Μπορείτε να ακούσετε τα 6 καινούργια τραγούθκια σε ούλλες τις πλατφόρμες αναπαραγωγής μουσικής τζιαί εν να χαρώ πολλά να το κάμετε τζιαί να μου πείτε τα σχόλια σας. Κλισέ, αλλά εν αλήθεια.

«N»: Ανέκαθεν, ιδίως στην κυπριακή ιστορία, είχαμε παραδείγματα καλλιτεχνών που αντί τις κολακειές, διάλεγαν την «τραχιά» γλώσσα και τη στρατευμένη τέχνη. Θεωρείς ότι σήμερα υπάρχει ακόμη αυτή η επιλογή ή ωθούμαστε όλο και περισσότερο στη βιομηχανία του θεάματος;

Νομίζω οτι πάντα υπήρχαν τζιαί τα δύο τζιαί πάντα θα υπάρχουν τζιαί τα δύο. Η ανάγκη για δημιουργία ένεν σε ούλλους η ίδια τζιαί γι' αυτό εν θεωρώ οτι η τέχνη πρέπει ντε τζιαί καλά να παίρνει θέση, αλλά πιστέφκω πως αν ένας καλλιτέχνης έσει ευαισθησίες, η τέχνη του εν ο τρόπος που να έρτει κοντά στον άνθρωπο τζιαί να τον σουζουλίσει.

Την ίδια στιγμή μπορεί κάποιος να έσει την ανάγκη να κάμει μουσική, για να χορέψει ο κόσμος. Έτσι τζιαί η ανάγκη του κόσμου για να ακούσει μουσική αλλάζει κατά διαστήματα αναλόγως της εποχής τζιαί το πως ζει ο άνθρωπος. Το πρόβλημα με τη βιομηχανία ένεν το αν σε ωθεί τζιαί κάπου, γιατί κατά διαστήματα συμφέρει την τζιαί το πολιτικό τραγούδι ας

πούμε. Το πρόβλημα εν πως, οτι τζιαί να εν η μουσική σου οι πλατφόρμες αναπαραγωγής νοιάζονται μόνο για το πως να φκάλουν λεφτά τζιαί έρκουνται απέναντι που τον καλλιτέχνη, είτε φτιάχνοντας καλλιτέχνες AI τζιαί να τους προωθεί, είτε μέσα που όρους που βάζει στους δημιουργούς τζιαί τους καλλιτέχνες.

«N»: Πρόσφατα, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου για τις διαδηλώσεις, ο Χάρης Γεωργιάδης του ΔΗΣΥ, από το βήμα της Βουλής, ειρωνεύτηκε τους συνδιοργανωτές των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας επειδή εκφράζοντα στα κυπριακά. Αναφερόμενοι στη δουλειά σου γενικότερα, βιώνεις κι εσύ αυτή την κριτική ή πολεμική, για την χρήση της κυπριακής διαλέκτου;

Ναι είδαμε ούλλοι νομίζω την στιγμή παραφροσύνης του Χάρη Γεωργιάδη στην Βουλή. Κοίταξε, όταν εξεκίνησα να γράφω στην κυπριακή διάλεκτο, υπήρχεν κάποια κριτική λόγω του ότι ο κόσμος εν ήταν συνηθισμένος να ακούει τραγούθκια στην κυπριακή, εκτός που τα παραδοσιακά, παραδοσιακότροπα ή να μιλούσαν για το 74'. Κάποιοι εκάμναν κριτική γιατί ενίωσαν οτι πάμε να πειράξουμε την παράδοση, κάποιιο άλλοι απλά εν εβλέπαν με τον ίδιο σεβασμό τα τραγούδια στην κυπριακή, με τα τραγούδια στην κοινή ελληνική.

Τα τελευταία χρόνια όμως τούτο ήσιεν αλλάξει, ειδικά ανάμεσα στους νέους. Έβλεπα πολλή παραπάνω δεκτικότητα, έβλεπα τους νέους αντί να σνομπάρουν την διάλεκτο να την ψάχνουν τζιαί να την χρησιμοποιούν ακόμα παραπάνω. Οι νέοι στην Κύπρο μάχονται να βρουν την ταυτότητα τους, να καταλάβουν ποιοί ένει, μέσα που το τι ζουν καθημερινά στην Κύπρο του σήμερα. Τούτο παλιά εν εγίνετον πιστέφκω στον βαθμό που γίνεται σήμερα. Εζούσαμεν κάτω που αφηγήματα τζιαί η ταυτότητα μας εξαρτάτον που το τι μας εμαθαίναν να είμαστε, με αποτέλεσμα να μεν αναπτύξουμε παραπάνω την κουλτούρα μας, να σνομπάρουμε το κυπριακό στοιχείο τζιαί να μας κάμουν να πιστέφκουμε πως ό,τι έσει να κάμει με το κυπριακό στοιχείο, εν υποδεέστερο. Έτσι εφτώσειεν τζιαί η διάλεκτος μας, εχαθήκαν πολλά σημεία της κουλτούρας μας τζιαί εκάμαμεν το κυπριακό στοιχείο, μουσειακό έκθεμα ή τηλεοπτικό θέαμα. Τούτη η ανάγκη όμως των νέων να εκφραστούν

με την δική τους αλήθεια, να αφουγκραστούν τον τόπο τους τζιαί να τον αποδεχτούν, έφεραν τους πιο κοντά με την Κύπρο. Τούτο ούλλο έκαμναν με τα τελευταία χρόνια να είμαι πολλά αισιόδοξος τζιαί εσπαιρούμουν που απενοχοποιήσαμε το ποιο είμαστε όντως. Φυσικά εν εβόλεψεν τζιείνους που κτίζουν τις καριέρες τους πάνω σε ένα συγκεκριμένο αφήγημα.

«N»: Από που θεωρείς ότι πηγάζει; Είναι μια κριτική, ιδεολογικά φορτισμένη ή περιορίζεται στο γλωσσολογικό πεδίο;

Εννοείται οτι τούτη ούλλη η παράνοια εν ιδεολογικά φορτισμένη. Εν τους αρέσκει να απομακρυνούμαστε που την μητέρα πατρίδα. Εν μπορούν να θεωρούν τον Κυπραίιο να βρίσκει την αλήθεια του, θέλουν τον πάντα να ψάχνει απαντήσεις, στην μητέρα πατρίδα. Η σχέση εξάρτησης με την Ελλάδα βολέφκει τους, ειδικά στον πολιτισμό τζιαί τες τέχνες που εν τζιαμαί που βρίσκει διέξοδο ο άνθρωπος. Τούτο εγίνετον διαχρονικά ειδικά που τον τζιαίρο που η εκκλησία εκινούσε τα νήματα μέσα στην κοινωνία τζιαί εσυνέχισεν μέχρι σήμερα.

Ειδικά τωρά που η δεξιά στην Κύπρο διασπάται, υπάρχουν νέα δεδομένα, με το ακροδεξιό ΕΛΑΜ να προσπαθεί να μας το παίξει εξευγενισμένο τζιαί να τραβά κοντά του την ακραία τζιαί συντηρητική μερίδα που εσυντηρούσε τόσα χρόνια ο ΔΗΣΥ στις τάξεις του, άρκεψε ένα παιχνίδι, μια κόντρα ανάμεσα στα θκυο δεξιά κόμματα, να μας δείξουν πιο εν πιο ελληνικότερο που το άλλο. Φυσικά, επειδή πάντα εν συνηθισμένοι να κυνηγούν φαντάσματα, πρέπει να πλάσουν τζιαί ένα εχθρό για να μπορούν να παίξουν το παιχνίδι τους τζιαί ο εύκολος στόχος εν “ο εχθρός του έθνους”. Ο νέος εχθρός του έθνους σήμερα, εν όποιος εκφράζεται στην κυπριακή διάλεκτο. Κάποιες φορές όμως. Γιατί που την μιν κουνούν μας το δάκτυλο μέσα στη βουλή τζιαί που την άλλη, όταν θέλουν να παίξουν με το συναίσθημα του Κυπραίιο τζιαί να χρησιμοποιήσουν την διάλεκτο για το συμφέρον τους, λαλούν μας με ένα βαρύγδουπο ύφος οτι “Η Τζιύπρος εν ελληνική”.

«N»: Μιλώντας για το νομοσχέδιο των διαδηλώσεων, βλέπουμε τα τελευταία χρόνια ένα κλιμακούμενο μοτίβο κυβερνητικών προσπαθειών να περιορίσουν τα ατομικά δικαιώματα και να περιορίσουν κάθε προσπάθεια άρθρωσης αντιπολιτευτικής κριτικής. Ποια είναι η δική σου ανάγνωση;

Με τούτην ούλλην την ανακατωσούραν που έγινε στο πολιτικό σκηνικό, τούτοι που χρησιμοποιούν την εξουσία τζιαί έχουν την ανάγκη, εβρεθήκαν να χάνουν την γη κάτω που τα πόθηκα τους. Εν να δούμε πολλά ως τες βουλευτικές του 26' τζιαί τούτο εν κάτι που με ανησυχεί.

Όταν η εξουσία τζιαί τα συμφέροντα του συστήματος απειλούνται, γίνονται αδίστακτοι τζιαί προσπαθούν με κάθε μέσο, να φιώσουν τζιαί να διαλύσουν όποια φωνή εν απέναντι τους. Τόσα χρόνια στην Κύπρο, εσυντηρούσαμε τον εθνικισμό τζιαί την ακρότητα μέσα στην κοινωνία μας. Εχώνουνταν καλά αν τζιαί ηξέραμε οτι ήταν τζιαμαί, μέσα σε κόμματα, μέσα στα σχολεία, μέσα στο στρατό, μέσα στην τηλεόραση. Κάθε φορά όμως που η εξουσία ή το σύστημα έρτει σε κρίση, βρίσκει συμμάχους μέσα σε τούτην ούλλην την ακρότητα. Το μεγάλο πρόβλημα ως τες βουλευτικές του 26' εν οτι εν ούλλοι τους σε κρίση, γι' αυτό βλέπουμε ΔΗΚΟ, ΔΗΠΑ, ΕΔΕΚ, ΔΗΣΥ, να στρέφονται όλο τζιαί πιο έντονα στον συντηρητισμό.

Που την άλλη έχουμε το εθνικιστικό τζιαί ακροδεξιό ΕΛΑΜ, να θεωρεί μπροστά του μια μεγάλη ευκαιρία να γίνει επίσημα το τρίτο κόμμα τζιαί πλέον πλασάρουν τες ακραίες τους απόψεις μέσω του ποπολισιαρισμένου μοντέλου του ευρωπαϊκού νεοφασισμού. Μέσα σε τούτο το σκηνικό, μπορεί τζιαί η κυβέρνηση να βρει συμμάχους τζιαί να περάσει ανενόχλητη αντισυνταγματικά νομοσχέδια, ακραίες ρητορικές τζιαί πρακτικές.

Το κακό εν οτι τούτη ούλλη η ρητορική μίσους, τούτη ούλλη η ακρότητα περνά τζιαί μέσα στην κοινωνία, βλέπουμε ούλλο τζιαί παραπάνω περιστατικά βίας, ακρότητας τζιαί αντιμετωπίζονται που την πολιτεία ως φυσιολογικά. Βασικά, εν αντιμετωπίζονται που την πολιτεία.

«N»: Βρισκόμαστε σε ένα ιστορικά κρίσιμο σημείο, σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ανθρωπότητα βρίσκεται απέναντι σε υπαρξιακά ερωτηματικά. Γενοκτονία στην Παλαιστίνη, πόλεμοι, κραυγαλέες αντιφάσεις απέναντι σε εκατομμύρια που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά ενώ την ίδια ώρα υπάρχουν ιλιγγιώδη κέρδη μεγάλων επιχειρήσεων, άνοδος του νεοφασισμού. Ποια είναι η απάντηση, από τη δική σου οπτική;

Πρέπει να τους δείξουμε ακόμα πιο έντονα τον κόσμο μας. Τον κόσμο που θέλουμε να ζούμε τζιαί ζούμε τον, μπορεί οτι στον βαθμό που θα θέλαμεν, αλλά ζούμε μες στην αγάπη, την αποδοχή τζιαί την αδελφοσύνη.

Θεωρώ οτι ο προσδευτικός κόσμος πρέπει να έρτει κοντά, να αφήκει τες διαφορές του τζιαί να κτιστεί μια συμμαχία για να μπορέσουμε να πολεμήσουμε το μίσος τζιαί την ακρότητα. Ο εχθρός εν κοινός τζιαί εδράτσιασεν. Εν μπορώ να θεωρώ την αριστερά τσακκισμένη σε κομματούθκια τζιαί να νιώθω οτι μπροστά μας έχουμε να αντιμετωπίσουμε ένα τέρας. Όπως εν μπορώ να δεχτώ οτι υπάρχει κόσμος, αξιωματούχοι τζιαί μη, που φκέννουν τζιαί υποστηρίζουν ένα κράτος-δολοφόνο μωρών.

Εβουτήσαν την κοινωνία τόσο βαθκιά μες στον βόθρο, που δίπλα μας σκοτώνουν μωρά τζιαί εμείς ψάχνουμε να έβρουμε ποιό εν το συμφέρον μας. Μα σοβαρομιλούμε; Πρέπει να μιλούμε παραπάνω, να τους τρύφκουμε στα μούτρα τους την αλήθεια του κόσμου τους. Όσο είμαστε όμως διάσπαρτες φωνές ποτζιή-ποδά, μικρές απομονωμένες ομάδες, εν θα μας διούν σημασία. Πρέπει να μας νιώσουν ενωμένους, ο ένας να πκιάννει δύναμη τζιαί να εμπνέεται που τον δίπλα, να δουλέψουμε σκληρά τζιαί με πάθος για τον κόσμο που θέλουμε να ζούμε.

«N»: Ένα μήνυμα για του αναγνώστες της «Νεολαίας» και στα μέλη της ΕΔΟΝ.

Εν η ώρα σύντροφοι τζιαί συντρόφισσες μου, να δώκουμε την μάχη της γενιάς μας. Μια μάχη που φαίνεται οτι εν να ένει καθοριστική για τον άνθρωπο. Να τους χαμογελούμε άμα τους θεωρούμε μες στα μμάθκια, για να κάμουμε κομμάθκια την μαυρίλλα τους. Να είμαστε πιο μαχητικοί, πιο απαιτητικοί, ο ένας δίπλα που τον άλλο, να μπορούμε να ονειρευκούμαστε τζιαί να ζούμε τούτα που ονειρευκούμαστε. Αν η κοινωνία του σήμερα έσει μιν ανάγκη, τούτη ένει μια μαχητική νεολαία που εν να πκιάσει την ζωή της στα σιέρκα της τζιαί εν να απαιτήσει, αλλά τζιαί να πολεμήσει για το μέλλον της. Εν μας αφήκαν τίποτε, τζιαίρος να δημιουργήσουμε τον κόσμο που θέλουμεν εμείς.

Κράτα τη στυλή

Διανομέας:

 laiko cosmos
trading
a world of trends

Σήμερα γάμος....

γίνεται!

Ο γάμος αποτελεί διαδικασία βαθιά ριζωμένη στην κουλτούρα, τα ήθη και τα έθιμα της κυπριακής κοινωνίας. Ποιος πήγε καλεσμένος σε γάμο και δεν άκουσε σε λούπα την ερώτηση «εσύ πότε;» ή την ευχή «άτε και στα δικά σου»;

Η απόφαση ενός ζευγαριού για να πορευθεί «εις γάμον κοινωνία» μπορεί να ξεκινά από πολλές αφετηρίες, άλλα στις μέρες μας τις πλείστες φορές έχει τον ίδιο σκοπό.

Για κάποιους η διαδικασία του γάμου αποτελεί θρησκευτική τελετή που επισφραγίζει την ερωτική σχέση δυο ανθρώπων, για άλλους αποτελεί μια ανάγκη που επιβάλλεται από τον κοινωνικό περίγυρο. Για τους περισσότερους, όσο κυνικό και αν ακούγεται, είτε αν παραδέχονται είτε όχι, αποτελεί τη διαδικασία δημιουργίας ενός αρχικού ταμείου για να μπορέσουν να ξεκινήσουν την ζωή τους ως ζευγάρι.

Οι οικονομικές απαιτήσεις της γαμήλιας διαδικασίας μεταβάλλονται μέσα στο πέρασμα των εποχών. Παλιά ήταν αρκετό το «κόψιμο» της στράτας πέριξ του σπιτιού ή της εκκλησίας, τα σπιτικά φαγητά από συγγενείς, φίλους και γείτονες, τα «δώρα» προς το ζευγάρι που τις πλείστες φορές ήταν προϊόντα. Σιγά σιγά τα προϊόντα έγιναν φάκελοι με λεφτά, οι βαρέλες έδωσαν την θέση τους στα luxury wedding venues και τα τσιαττιστά αντικαταστάθηκαν από φώτα και καπνούς που συνοδεύουν τις επιλογές μιας ορχήστρας ή ενός DJ.

Κάπως έτσι φτάνουμε στην δημιουργία της «βιομηχανίας γάμου», που σε πολλές περιπτώσεις μοιάζει με καρτέλ που πατά στις κοινωνικές - και όχι μόνο - ανάγκες των ζευγαριών, για να θησαυρίσει. Αίθουσες δεξιώσεων, ανθοπωλεία, διακοσμητές, μοδίστρες, DJs, φωτογράφοι και πολλοί άλλοι εισέρχονται στη βιομηχανία του γάμου, η οποία τους αποδίδει μεγάλο κέρδος αφού η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας υπερδιπλασιάζεται όταν αφορά γάμο, με την κατάσταση να παραπέμπει στο τραγικό παράδειγμα εκμετάλλευσης του «νερό 0,50 σεντς, water 2 euros».

Κοστούμει από 200 ευρώ, γαμήλιο κοστούμει από 600 ευρώ. Make up από 100 ευρώ, νυφικό make up από 300 ευρώ. Τούρτα για οποιοδήποτε περίσταση από 50 ευρώ, γαμήλια τούρτα από 200 ευρώ. Χτένισμα από 50 ευρώ, νυφικό χτένισμα από 150 ευρώ και η λίστα δεν έχει τελειωμό. Η μεγαλύτερη εκμετάλλευση παρατηρείται στις αίθουσες δεξιώσεων γιατί η προσφορά σε σχέση με την ζήτηση είναι πολύ μικρότερη από τους υπόλοιπους πάροχους γαμήλιων υπηρεσιών.

Ο μεγάλος αριθμός ακυρώσεων/μεταθέσεων γάμων την περίοδο του COVID μεγάλωσε ακόμη περισσότερο τη ζήτηση, διευρύνοντας ακόμη περισσότερο και το περιθώριο εκμετάλλευσης και αισχροκέρδειας.

Το κόστος, στην μετά COVID εποχή, έχει ξεφύγει φτάνοντας στις πλείστες αίθουσες οι τιμές να ξεκινάνε (!!) από τα 60 και 70 ευρώ το άτομο για φαγητό, για τα «απλά» πακέτα υπηρεσιών και να τελειώνουν εκεί που φτάνει η φαντασία του εκάστοτε ιδιοκτήτη αίθουσας δεξιώσεων. Παράλληλα, η αύξηση της ζήτησης οδήγησε στο φαινόμενο να πραγματοποιούνται τελετές γάμου καθημερινές, αργίες, Κυριακές κλπ., μεγιστοποιώντας έτσι και το ποσοστό κέρδους της βιομηχανίας.

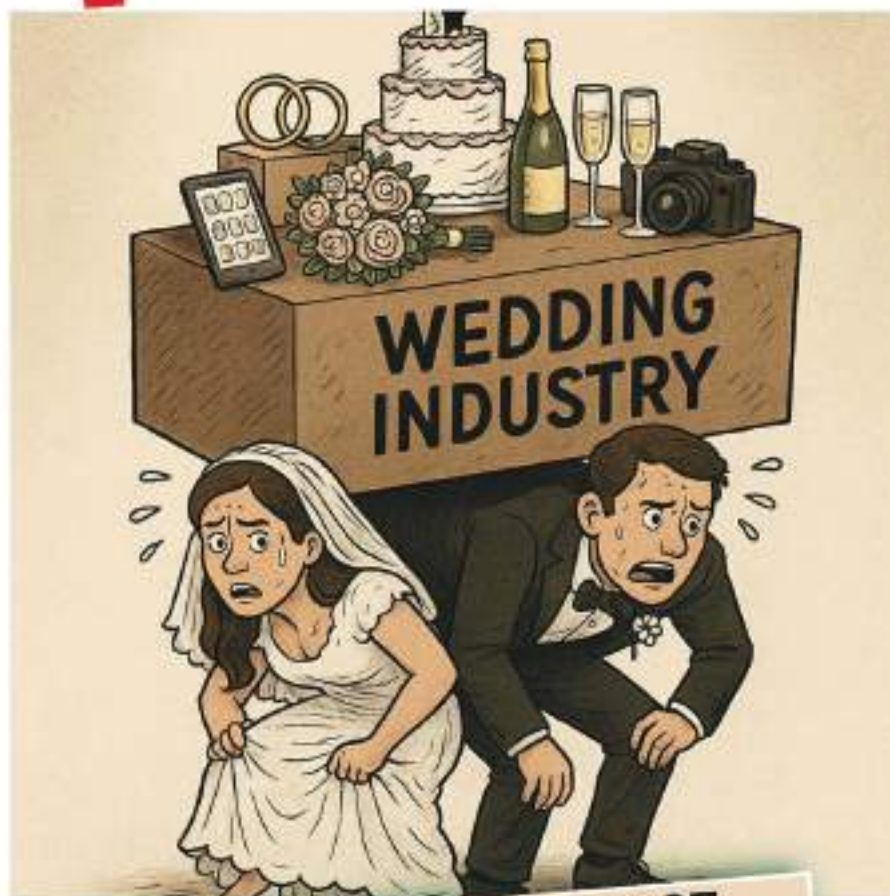
Ενδεικτικά, αξίζει να αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, το 2023 τελέστηκαν 6.431 γάμοι, αριθμός που αντιστοιχεί σε 124 γάμους την εβδομάδα. Από όλο αυτό, δεν έμεινε έξω ούτε η εκκλησία με την εξαίρεση να καταντά κανόνας, αφού πλέον τελει μυστήρια γάμων και βαφτίσεων σε περιόδους νηστειών, γιορτών κλπ., αυξάνοντας μάλιστα και το απαιτούμενο ποσό τέλεσης των μυστηρίων, το οποίο και εδώ ξεκινά από τα 150 ευρώ και φτάνει όπου το επιθυμεί η κάθε εκκλησία ή/και μητρόπολη στην οποία υπάγεται η εκκλησία.

Στην εκμετάλλευση προστίθενται και τα έξοδα διαφόρων «δικαιολογητικών» που ζητά ο φορέας που θα τελήσει τον γάμο: πιστοποιητικό «ελευθερίας», πιστοποιητικό γάμου και οτιδήποτε άλλο αποφασίσει να χρεώσει η ιερατική αρχή ή η τοπική αρχή, ανάλογα με το αν ο γάμος είναι θρησκευτικός ή πολιτικός.

Σε μια κοινωνία που ο κατώτατος ακαθάριστος μισθός είναι στα 900 με 1000 ευρώ, το κόστος τέλεσης γάμου και γαμήλιας δεξίωσης ξεκινά από τις 30.000 ευρώ.

Ένα ζευγάρι, δηλαδή, που έχει μηνιαίο οικογενειακό, καθαρό εισόδημα 3.000 ευρώ, για να κάνει γάμο πρέπει να καταβάλει σχεδόν ολόκληρο το ετήσιο εισόδημα του στην βιομηχανία του γάμου. Αυτό, έχει ως αποτέλεσμα να ανεβαίνει και η «ταρίφα» στο φακελάκι που θα δώσει ο

“
Ο γάμος, ως κοινωνική
ανάγκη, έχει την ίδια
μοίρα που έχουν όλες
οι κοινωνικές ανάγκες
στο καπιταλιστικό
σύστημα και δεν είναι
άλλη από αυτή της
εμπορευματοποίησης.
”

καλεσμένος αφού η λογική της δημιουργίας ενός κομποδέματος παραμένει αναλλοίωτη όσον αφορά στο πως αντιμετωπίζει τον γάμο η κυπριακή κοινωνία. Με απλά λόγια, ο καλεσμένος πολλές φορές βάζει μεγαλύτερο ποσό βάσει του κόστους που υπολογίζει ότι θα έχει το ζευγάρι, γι' αυτό και βλέπουμε το περιεχόμενο του φακέλου να αυξάνεται αναλογικά με το κόστος οργάνωσης και τέλεσης της γαμήλιας εκδήλωσης. Αυτό γίνεται σε βαθμό που οι γάμοι πλέον είναι αναπόσπαστο κομμάτι στον προϋπολογισμό του κάθε νοικοκυριού.

Εν κατακλείδι, βλέπουμε ότι ο γάμος ως κοινωνική ανάγκη έχει την ίδια μοίρα που έχουν όλες οι κοινωνικές ανάγκες στο καπιταλιστικό σύστημα και δεν είναι άλλη από αυτή της εμπορευματοποίησης. Μια εμπορευματοποίηση που οδηγεί στην αισχροκέρδεια, που αν συνεχιστεί με αυτούς τους ρυθμούς, τότε το πραγματικό μυστήριο δεν θα είναι ο γάμος αλλά το πώς θα καλυφτούν τα έξοδα του γάμου, καθιστώντας τον ως πολυτέλεια και όχι ως κοινωνική ανάγκη.

•Πέτρος Κούκος
Συντακτική Επιτροπή «ν»

ΒΓΕΣ

ΜΤΤΡΟΣΤΑ

ΚΑΙ ΑΝΟΙΞΕ ΜΙΑ

ΛΕΟΝ

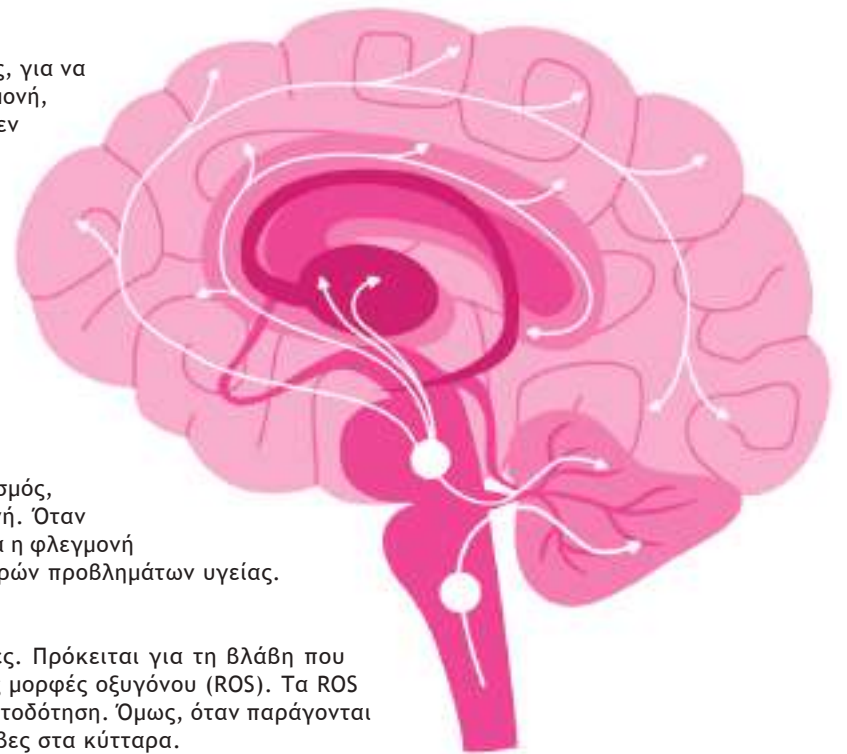
Πώς το ανοσοποιητικό σύστημα συνδέεται με την κατάθλιψη;

Για πολλά χρόνια η κατάθλιψη θεωρούνταν αποτέλεσμα μιας «χημικής ανισορροπίας» στον εγκέφαλο, κυρίως λόγω χαμηλών επιπέδων σεροτονίνης. Ωστόσο, η σύγχρονη επιστημονική έρευνα έχει δείξει ότι η κατάθλιψη είναι μια πολυπαραγοντική διαταραχή στην οποία εμπλέκονται πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ του εγκεφάλου, του σώματος και του ανοσοποιητικού συστήματος. Η θεωρία της σεροτονίνης θεωρείται πλέον υπεραπλουστευμένη, καθώς μεγάλες μελέτες δεν την επιβεβαιώνουν ως τη μοναδική αιτία της κατάθλιψης. Αυτό μπορεί να εξηγήσει, εν μέρει, γιατί πολλοί ασθενείς δεν ανταποκρίνονται επαρκώς στα αντικαταθλιπτικά που στοχεύουν αποκλειστικά στην αποκατάσταση των επιπέδων σεροτονίνης (για παράδειγμα τα SSRIs).

Το στρες ως καταλύτης φλεγμονής και ψυχικής δυσφορίας
Φανταστείτε μια περίοδο στη ζωή σας με έντονο στρες – μια απώλεια, πίεση στη δουλειά ή μια δύσκολη σχέση. Πολλοί άνθρωποι σε τέτοιες στιγμές παρατηρούν ότι αρρωσταίνουν πιο εύκολα, δυσκολεύονται να κοιμηθούν ή νιώθουν μια γενική κόπωση και βαρύτητα στο σώμα, χωρίς προφανή λόγο. Αυτά τα συμπτώματα μοιάζουν με αυτά της κατάθλιψης και δεν είναι τυχαία.

Το στρες δεν είναι απλώς ψυχολογική κατάσταση, αλλά φυσιολογική αντίδραση έκτακτης ανάγκης
Όταν το στρες παρατείνεται, απορρυθμίζει το ανοσοποιητικό σύστημα, το οποίο είναι υπεύθυνο για την προστασία μας από λοιμώξεις και τραυματισμούς.

Το ανοσοποιητικό σύστημα μας λειτουργεί σαν ένας στρατός που παράγει ουσίες, τις κυτοκίνες, για να αντιμετωπίσει τις απειλές. Κάποιες από αυτές, όπως η IL-6, η TNF-α και η IL-1β, προκαλούν φλεγμονή, μια διαδικασία που κανονικά βοηθά στην άμυνα του οργανισμού. Όταν όμως η φλεγμονή δεν απενεργοποιείται σωστά και παραμένει ενεργή για μεγάλο χρονικό διάστημα, οι φλεγμονώδεις κυτοκίνες μπορούν να φτάσουν στον εγκέφαλο και να επηρεάσουν τη διάθεση. Μειώνουν τη δράση νευροδιαβιβαστών όπως η σεροτονίνη, οδηγώντας σε συμπτώματα που μοιάζουν με κατάθλιψη, όπως η απώλεια ενδιαφέροντος, η απομόνωση και η κόπωση.

Ο εγκέφαλος «αγχώνεται» ακόμα και χωρίς πραγματική απειλή

Το πιο εντυπωσιακό είναι ότι δεν χρειάζεται να είμαστε άρρωστοι ή τραυματισμένοι για να ενεργοποιηθεί αυτή η φλεγμονώδης αντίδραση. Ακόμα και το άγχος για κάτι που μπορεί να συμβεί, όπως ο φόβος, η κοινωνική πίεση ή η αναμονή μιας κακής είδησης, αρκεί για να θέσει σε λειτουργία έναν μηχανισμό που λέγεται CTRA (Conserved Transcriptional Response to Adversity).

Ο μηχανισμός αυτός προετοιμάζει το σώμα για «μάχη», σαν να υπάρχει πραγματικός τραυματισμός, ακόμα κι αν δεν υπάρχει. Κανονικά, η κορτιζόλη, η ορμόνη του στρες, περιορίζει τη φλεγμονή. Όταν όμως το στρες είναι παρατεταμένο, το σώμα αναπτύσσει αντοχή στην κορτιζόλη, με αποτέλεσμα η φλεγμονή να παραμένει ανεξέλεγκτη. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο εμφάνισης κατάθλιψης και άλλων σοβαρών προβλημάτων υγείας.

Οξειδωτικό στρες: η «καύση» των κυττάρων

Ένας ακόμα κρίσιμος παράγοντας στην εμφάνιση της κατάθλιψης είναι το οξειδωτικό στρες. Πρόκειται για τη βλάβη που προκαλείται όταν το σώμα δεν μπορεί να εξουδετερώσει επιβλαβή μόρια, γνωστά ως ενεργές μορφές οξυγόνου (ROS). Τα ROS παράγονται φυσιολογικά και σε μικρές ποσότητες βοηθούν στην άμυνα και την κυτταρική σηματοδότηση. Όμως, όταν παράγονται σε υπερβολικές ποσότητες και δεν εξουδετερώνονται από τα αντιοξειδωτικά, προκαλούν βλάβες στα κύτταρα.

Ο εγκέφαλος είναι ιδιαίτερα ευάλωτος στο οξειδωτικό στρες, λόγω της υψηλής κατανάλωσης οξυγόνου και των ευαίσθητων λιπαρών οξέων που περιέχει. Η υπερπαραγωγή ROS μπορεί να προκαλέσει φλεγμονή και να διαταράξει τη λειτουργία των νευρικών κυττάρων, συμβάλλοντας σημαντικά στην εμφάνιση ή επιδείνωση της κατάθλιψης.

Τα αντικαταθλιπτικά φάρμακα

Παραδοσιακά, τα αντικαταθλιπτικά θεωρούνταν φάρμακα που δρουν αποκλειστικά στον εγκέφαλο, ρυθμίζοντας τους νευροδιαβιβαστές. Σήμερα όμως γνωρίζουμε ότι έχουν και αντιφλεγμονώδη δράση. Πειράματα έχουν δείξει ότι μειώνουν τις φλεγμονώδεις κυτοκίνες και αυξάνουν τις αντιφλεγμονώδεις, βοηθώντας το ανοσοποιητικό σύστημα να ηρεμήσει.

Αυτή η διπλή δράση εξηγεί γιατί τα αντικαταθλιπτικά μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικά σε ανθρώπους με αυξημένη φλεγμονή. Παράλληλα, ανοίγει το δρόμο για νέες θεραπείες που στοχεύουν απευθείας τη φλεγμονή, όπως η χρήση αντιφλεγμονωδών φαρμάκων ή βιολογικών παραγόντων.

Η σημασία του τρόπου ζωής και η νέα προσέγγιση στην ψυχική υγεία

Η κατανόηση της σύνδεσης μεταξύ ανοσοποιητικού συστήματος και κατάθλιψης αναδεικνύει τη σημασία του τρόπου ζωής. Η σωστή διατροφή, η τακτική άσκηση, η βελτίωση του ύπνου και η μείωση του στρες δεν είναι απλώς συμβουλές ευεξίας, αλλά ουσιαστικά εργαλεία για τη μείωση της φλεγμονής και την προστασία της ψυχικής υγείας.

Αυτή η νέα ολιστική προσέγγιση αναγνωρίζει την κατάθλιψη όχι μόνο ως ψυχολογικό πρόβλημα, αλλά ως μια πολύπλοκη βιολογική κατάσταση που επηρεάζεται από τον εγκέφαλο, το ανοσοποιητικό σύστημα και το περιβάλλον μας. Η αναγνώριση αυτής της πολυπλοκότητας ανοίγει νέους δρόμους για την κατανόηση, την πρόληψη και την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάθλιψης.

Αυτή η επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση αποκαλύπτει πώς το σώμα και το μυαλό μας είναι αλληλένδετα, και πώς η φροντίδα του ανοσοποιητικού μας συστήματος μπορεί να είναι το κλειδί για μια καλύτερη ψυχική υγεία. Είναι μια πρόκληση να δούμε την κατάθλιψη μέσα από ένα νέο πρίσμα. Όχι ως αδυναμία, αλλά ως μια θεραπεύσιμη, βιολογική πραγματικότητα που αξίζει να κατανοήσουμε σε βάθος.

*Εκ της Σύνταξης: Οι απόψεις που φιλοξενούνται στην παρούσα ενότητα, δεσμεύουν αποκλειστικά τον/την συγγραφέα και όχι τη Συντακτική Επιτροπή.

•Δρ. Άντρια Μιχαήλ
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια
Εργαστήριο Μεταφραστικής Νευροφαρμακολογίας
Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης
Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αφανείς ήρωες της πατρίδας μας

Η Κύπρος μετρά πληθώρα ηρώων οι οποίοι θυσιάστηκαν στον αγώνα για τη δημοκρατία, την εδαφική ακεραιότητα και την ελευθερία το 1974. Κάποιοι από αυτούς τους ήρωες ήταν στρατευμένοι στο Λαϊκό Κίνημα του τόπου - στο ΑΚΕΛ, στην ΠΕΟ, την ΕΔΟΝ και τις λαϊκές οργανώσεις των κοινοτήτων τους - και βρέθηκαν στην πρωτοπορία των αγώνων του λαού μας ενάντια στις ιμπεριαλιστικές επιβουλές, το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Σε μεγάλο βαθμό, αυτοί οι ήρωες απουσιάζουν από την επίσημη ιστοριογραφία, ιδιαίτερα από τη σχολική ύλη. Είναι οι αφανείς ήρωες του τόπου μας οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους υπηρετώντας την πατρίδα και τα ιδανικά τους.

Αφανείς ήρωες του 1974

Κατά την περίοδο της παράνομης δράσης της ΕΟΚΑ Β' και έπειτα, του προδοτικού πραξικοπήματος και της εισβολής, δεκάδες μέλη του ευρύτερου Λαϊκού Κινήματος εκτελέστηκαν ή έπεσαν μαχόμενοι. Μεταξύ πολλών άλλων - μιας και η αναφορά που γίνεται εδώ είναι ενδεικτική και όχι εξαντλητική - οι ιστορίες των τεσσάρων του Άη Γιάννη, του Σωτήρη Αδάμου Κωνσταντίνου, των αδερφών Παπαλάζαρου εκ των οποίων ο ένας εκτελέστηκε από την ΕΟΚΑ Β' και ο άλλος από Τούρκο στρατιώτη, αποτυπώνουν την κυπριακή τραγωδία του 1974.

Η ώρα ήταν 8 το πρωί της Δευτέρας 15 Ιουλίου του 1974, όταν τα ιμπεριαλιστικά σχέδια του ΝΑΤΟ, της Χούντας των Συνταγματαρχών και των συνεργατών τους στην Κύπρο - της ΕΟΚΑ Β' - μπήκαν σε εφαρμογή με το πραξικόπημα κατά του Προέδρου Μακαρίου. Το πραξικόπημα άνοιξε τις κερκόπορτες στην Τουρκία, δίνοντας της αφορμή να εισβάλει πέντε μέρες αργότερα και να κατέχει μέχρι σήμερα το 36.7% των εδαφών της Κύπρου.

Τα ψεύδη των πραξικοπηματιών ότι «ο Μακάριος είναι νεκρός», μεταδίδονταν από το ραδιόφωνο του ΡΙΚ. Η Κύπρος άρχισε να καταλαμβάνεται από πραξικοπηματίες που τρομοκρατούσαν και προσπαθούσαν να επιβληθούν στο νησί. Πολλές μάχες έγιναν σε όλες τις πόλεις, αλλά χωρίς να μπορεί κανείς να τους σταματήσει. Ήταν εκείνη την ώρα όμως που πολλοί δημοκρατικοί, προοδευτικοί, λαϊκοί άνθρωποι κινητοποιήθηκαν ενστικτωδώς και μέχρι τις εννέα το πρωί βγήκαν στους δρόμους να φωνάξουν ότι «ο Μακάριος ζει» και να εμπυκώσουν το λαό να αντισταθεί. Μεταξύ αυτών και οι τέσσερις ήρωες του Άη Γιάννη στη Λάρνακα, οι Γιώργος Χατζηστεφάνου, Γιώργος Χαραλάμπους, Αχιλλέας Κουρτελλής και Αντρέας Θεοδοσίου. Οι φασίστες ΕΟΚΑΒητατζήδες τους γέμισαν με σφαίρες όπως και εκατοντάδες άλλους προοδευτικούς και δημοκρατικούς ανθρώπους σε ολόκληρη την Κύπρο.

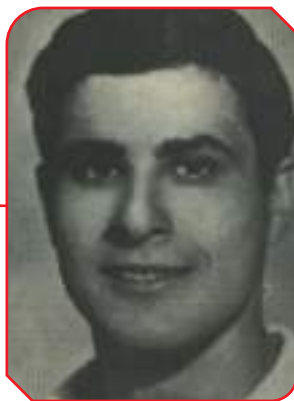

Ο **Γιώργος Χατζηστεφάνου** ήταν 46 χρονών, από τον Άη Γιάννη Λάρνακας, ο μεγαλύτερος από τα τρία αδέρφια του, αλλά και πατέρας τριών κοριτσιών. Ο Γιώργος ήταν μέλος του ΑΚΕΛ και νοιαζότανε για τα κοινά. Τα προβλήματα του κάθε απλού ανθρώπου τα ένοιωθε σαν δικά του. Δούλευε στις οικοδομές και πάλευε για το μεροκάματο για να μπορεί να συντηρεί την οικογένεια του. Στις 15 Ιουλίου ήταν στη δουλειά όταν πληροφορήθηκε για το πραξικόπημα. Έτσι, φεύγει τρεχάτος για το σπίτι και μετά με το ημιφορτηγό του κατευθύνεται προς το καφενείο, εκεί που η συνείδηση τον καλούσε να φωνάξει στους δρόμους ότι ο Μακάριος ζει και να δώσει θάρρος στον κόσμο.

Ο **Γιώργος Χαραλάμπους** ήταν 17 χρονών, το πέμπτο παιδί στη σειρά από τα έξι του Χαραλάμπου και της Αντριάνας Χαραλάμπους. Από νεαρή ηλικία έγινε μέλος της ΕΔΟΝ και εργαζόταν από παιδί στη Βιοπάλη σαν πελεκάνος. Παρ' όλη τη φτώχεια και τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε η οικογένεια του, η πίστη και η αφοσίωση στο ΑΚΕΛ και την ΕΔΟΝ ήταν για εκείνους όρος ζωής.

Ο **Αχιλλέας Κουρτελλής** ήταν 24 χρονών, ο μικρότερος από τα επτά αδέρφια του. Είχε ξεκινήσει το γάμο και τη ζωή του και εργαζόταν για το μεροκάματο σαν πλανοδιοπώλης. Ο νεαρός ΕΔΟΝίτης που ξεχώριζε για τον καλό χαρακτήρα, στο άκουσμα του κακού μαντάτου θεώρησε κι' αυτός καθήκον του να ενωθεί με τους άλλους για την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο **Αντρέας Θεοδοσίου** ήταν μόλις 14 χρονών και ο μικρότερος από τα 3 παιδιά του Θεοδόση και της Πετρούς Θεοδοσίου. Μαθητής ακόμα, έγινε μέλος της ΕΔΟΝ μόλις εκείνο τον χρόνο. Εκείνη τη μέρα, μέσα σ' όλο το κακό, έκρινε χρέος του να πάει κι αυτός όπως και ο πατέρας του για να φωνάξει. Η μάνα του προσπάθησε να τον μεταπείσει αλλά χωρίς αποτέλεσμα, αφού της είπε «εγώ θα πάω και δεν με νοιάζει αν σκοτωθώ». Ο μικρός σε ηλικία Αντρέας ήταν και αυτός στο αυτοκίνητο του Γιώργου Χατζηστεφάνου, όπως και οι άλλοι δύο ήρωες, ο Γιώργος Χαραλάμπους και ο Αχιλλέας Κουρτελλής.

Ο καταδρομέας **Σωτήρης Αδάμου Κωνσταντίνου** από τον Άγιο Δομέτιο Λευκωσίας, υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία κατά την περίοδο του 1974. Την ημέρα του πραξικοπήματος αρνήθηκε να συμμετάσχει στην επίθεση κατά του Προεδρικού. Για αυτή την πατριωτική του ενέργεια, εκτελέστηκε από πισώπλατο χτύπημα λόγχης και σφαίρα περιστροφου.

Πέντε μέρες αργότερα, δεκάδες μέλη και στελέχη του Λαϊκού Κινήματος έτρεξαν στην πρώτη γραμμή για να υπερασπιστούν την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου κατά την Τουρκική εισβολή. Έπесαν ηρωικά μαχόμενοι ενώ οι φασίστες της ΕΟΚΑ Β' απουσίαζαν. Το προηγούμενο διάστημα σκότωναν Τουρκοκύπριους και γυναίκοι, αριστερούς και δημοκρατικούς πολίτες, ενώ στο άκουσμα της εισβολής έτρεξαν να κρυφτούν στα μετόπισθεν, αντί να πολεμήσουν τους εισβολείς, τους οποίους οι ίδιοι έφεραν με το πραξικόπημα.

Ανάμεσα στους ήρωες μας βρίσκονται και τα αδέρφια **Σωτήρης και Κυριάκος Παπαλαζάρου**, ΕΔΟΝίτες που σκοτώθηκαν κατά την εισβολή και το εκκλησιαστικό πραξικόπημα, αντίστοιχα. Ο Κυριάκος έπεσε νεκρός το ξημέρωμα της 1ης Ιουλίου του 1973 από σφαίρα ΕΟΚΑβητατζή φρουρού της Μητρόπολης Πάφου, πριν ακόμα συμπληρώσει τα 17 του χρόνια, λίγο μετά την καθαίρεση του Γεννάδιου από την Ιερά Σύνοδο, ο οποίος πρωτοστάτησε στο «εκκλησιαστικό πραξικόπημα». Ο Σωτήρης, πρωτότοκος γιος της οικογένειας Παπαλαζάρου και φοιτητής Ιατρικής στη Ρωσία, ήταν ανάμεσα στους πρώτους που έτρεξαν να καταταχθούν στην Εθνική Φρουρά και να αντισταθούν στον Τούρκο εισβολέα. Σκοτώθηκε μετά από θανάσιμη βολή περίπου ένα χρόνο μετά τη δολοφονία του αδερφού του.

Επίλογος

Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να τιμά τους ήρωες που μέσα σε αντίξοες συνθήκες είχαν το θάρρος να θυσιάσουν για τη δημοκρατία και την πατρίδα. Στο παράδειγμα της θυσίας τους στηρίζονται αξίες, ιδανικά και οράματα τα οποία κανένας πραξικοπηματίας, κανένας φασίστας δεν μπορεί να δολοφονήσει. Καμία ελλιπής ή μεροληπτική σχολική ύλη δεν μπορεί να αποκρύψει. Τιμή και δόξα λοιπόν σε αυτούς που πλήρωσαν με τη ζωή τους την άρνηση τους να υποταχτούν στον ιμπεριαλισμό. Οφείλουμε στους ήρωες και στο λαό μας, να υπερασπιζόμαστε την ιστορική αλήθεια και να τη διαδίδουμε στα σχολεία και στην κοινωνία ευρύτερα. Την ίδια ώρα, οφείλουμε να παλεύουμε για να μην πάει η θυσία τους χαμένη. Να αγωνιζόμαστε για να τερματιστεί η τουρκική κατοχή και να επανενώσουμε την πατρίδα και τον λαό μας. Να παλεύουμε για να παραδώσουμε στα παιδιά μας την Κύπρο όπως την ονειρευτήκαμε. Ελεύθερη, δημοκρατική και ειρηνική, χωρίς ξένους στρατούς, χωρίς τη μόνιμη απειλή του πολέμου.

Ο συνολικός κατάλογος των ηρώων που ήταν στρατευμένοι στο Λαϊκό Κίνημα της Κύπρου και έχασαν τη ζωή τους υπηρετώντας την πατρίδα στον αγώνα για ελευθερία, ανεξαρτησία και δημοκρατία δημοσιεύεται στο Λεύκωμα των 80 χρόνων της ΑΟΝ - ΕΔΟΝ. Εδώ γίνεται μόνο μια ενδεικτική αναφορά σε κάποιους εξ αυτών.

•Γιώργος Τσολάκης
Τ.Ο. Νέων Εργαζόμενων Η.Β.

Όλα όσα ζήσαμε με τα ΕΔΟΝόπουλα αυτή τη χρονιά

Στους εννέα μήνες που μας πέρασαν, τα ΕΔΟΝόπουλα έζησαν ένα μοναδικό ταξίδι γεμάτο εμπειρίες, χρώματα και στιγμές που μένουν για πάντα. Ταξίδεψαν με τη φαντασία και τη γνώση, έμαθαν, έπαιξαν, δημιούργησαν, τραγούδησαν και πάνω απ' όλα... διεκδίκησαν.

Ξεκινώντας από τον Σεπτέμβριο, ταξίδεψαν «σε όλο τον κόσμο» παίζοντας στον εκδρομικό χώρο του Κόρνου το Κυνήγι Θησαυρού, εξερευνώντας νέους γρίφους και απολαμβάνοντας τη φύση και το περιβάλλον.

Στη συνέχεια, με την επαναδραστηριοποίηση των Τοπικών Κινήματων σε κάθε ελεύθερη γωνιά της Κύπρου, τα ΕΔΟΝόπουλα γνώρισαν -μέσα από την ιστορία- τα 80 χρόνια της ΑΟΝ - ΕΔΟΝ. Μέσα από διαδραστικές δραστηριότητες, βίντεο, παιχνίδια και ζωντανές αφηγήσεις, ήρθαν σε επαφή με τον αγώνα, τις αξίες και τη μεγάλη παρακαταθήκη του Λαϊκού Κινήματος.

Από τον Δεκέμβριο μέχρι και τον Ιανουάριο, το Παγκύπριο Κίνημα των ΕΔΟΝόπουλων πραγματοποίησε την Παγκύπρια Εκστρατεία Κάλαντα Αλληλεγγύης 2025, στηρίζοντας τα παιδιά της Μέσης Ανατολής που πλήττονται από τον πόλεμο. Η εκστρατεία αυτή, που έχει καθιερωθεί εδώ και χρόνια, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες δράσεις μας. Μέσα από τα κάλαντα, τα ΕΔΟΝόπουλα έστειλαν ένα ξεκάθαρο μήνυμα αλληλεγγύης και στήριξης προς παιδιά που δοκιμάζονται. Με τη συμμετοχή τους, έδειξαν στην πράξη τι σημαίνει να νοιάζεσαι και να αγωνίζεσαι για έναν πιο δίκαιο και ειρηνικό κόσμο.

Ακολούθως, στο δεύτερο εξάμηνο της χρονιάς, ξεκίνησε η Εκστρατεία «Παίζουμε και Μαθαίνουμε», με θέμα «Γνωρίζω τα Συναισθήματά μου».

Τα παιδιά διασκέδασαν μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα ήρθαν σε επαφή με βασικά συναισθήματα, μαθαίνοντας να τα αναγνωρίζουν και να τα εκφράζουν. Έφτιαξαν παλέτες συναισθημάτων, μάσκες και άλλες χειροτεχνίες, μέσα από τις οποίες αποτύπωσαν όσα ένιωθαν, δίνοντας χρώμα και μορφή στον συναισθηματικό τους κόσμο.

Με το κλείσιμο της χρονιάς και λίγο πριν τις καλοκαιρινές αποδράσεις, τα ΕΔΟΝόπουλα επισκέφθηκαν τη φάρμα Riverland, σε μια εκδρομή γεμάτη εμπειρίες και χαρά. Εκεί είχαν την ευκαιρία να ταΐσουν, να χαϊδέψουν και να παρατηρήσουν από κοντά τα ζώα, να παίξουν και να περάσουν αξέχαστο χρόνο στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο της φάρμας. Μέσα από αυτή τη χαλαρή και όμορφη δραστηριότητα, τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με τη φύση, απολαμβάνοντας μια μέρα ξεγνοιασιάς και χαλάρωσης.

Στη συνέχεια, οι μικροί μας φίλοι συμμετείχαν στην Παιδική Κατασκήνωση της ΕΔΟΝ, η οποία φέτος πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την ΠΕΟ, στα Περβόλια. Για πέντε ολόκληρες μέρες, έμαθαν για τα Δικαιώματά τους, γνώρισαν την ιστορία και τη σημασία της Εργατικής Πρωτομαγιάς, που φέτος συμπλήρωνε 100 χρόνια, και φυσικά... διασκέδασαν! Μέσα από παιχνίδια, εργαστήρια, τραγούδια και δραστηριότητες, έζησαν μια εμπειρία γεμάτη γνώση, αλληλεγγύη και χαρά.

Τέλος, τους υποδεχτήκαμε στο Παγκύπριο Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών, όπου ο ειδικά διαμορφωμένος Παιδότοπος ήταν γεμάτος δημιουργικές και διασκεδαστικές γωνιές. Οι γωνιές χειροτεχνίας, κατασκευών, face painting, το φουσκωτό αλλά και η γωνιά βιβλίου, κράτησαν τα παιδιά απασχολημένα και χαρούμενα, σε ένα τριήμερο γεμάτο χρώμα, παιχνίδι και φαντασία.

Κορυφαία στιγμή για όλους μας ήταν όταν τα ΕΔΟΝόπουλα ανέβηκαν στην κεντρική σκηνή του Φεστιβάλ και φώναξαν με μια φωνή το σύνθημα: «Ειρήνη στην Κύπρο και στον Κόσμο!»

Μέσα από τη φωνή και την παρουσία τους, έστειλαν ένα ισχυρό μήνυμα ελπίδας, δύναμης και αγώνα, αποδεικνύοντας πως ακόμα και οι πιο μικροί μπορούν να δώσουν νόημα στα πιο μεγάλα. Γιατί τα ΕΔΟΝόπουλα δεν είναι απλώς το μέλλον• είναι ήδη το παρόν ενός κόσμου που ονειρεύεται, παλεύει και δεν σταματά να ελπίζει.

•Μύρια Νάσια Τζιηρτζιηπή
Κεντρική Υπεύθυνη Παγκύπριου Κινήματος ΕΔΟΝόπουλων

DOUBLE THE COFFEE EXPERIENCE

POKKA ☞

ΑΠΟΛΑΥΣΕ
2 ΝΕΕΣ
ΓΕΥΣΕΙΣ!

Distributed by:

laiko cosmos
trading
a world of brands

Καλοκαίρι: Όχι (μόνο) διακοπές αλλά δουλειά και φροντιστήρια

Για τους περισσότερους ανθρώπους το καλοκαίρι είναι συνδεδεμένο με τη ξεκούραση, τα μπάνια στη θάλασσα και τις διακοπές. Για εμάς όμως, τους μαθητές και τις μαθήτριες του λυκείου και ειδικά για τους τελειόφοιτους, η πραγματικότητα είναι αρκετά διαφορετική. Αντί για ανέμελες μέρες, ταξίδια και θάλασσες, το καλοκαίρι συχνά σημαίνει δουλειά για χαρτζιλίκι και φροντιστήρια για να καλύψουμε κενά που άφησε πίσω του το εκπαιδευτικό σύστημα λόγω του τεράστιου όγκου της σχολικής ύλης.

Πολλοί συμμαθητές μου αναγκάζονται να δουλέψουν σερβιτόροι, ταμίες ή «σεζόν» σε τουριστικές περιοχές. Όχι γιατί θέλουν να «ζήσουν την εμπειρία» αλλά γιατί τα οικονομικά δεδομένα της οικογένειάς τους δεν επαρκούν. Και αυτό γιατί ο επιπλέον μισθός δεν είναι πολυτέλεια αλλά είναι ανάγκη. Και το καλοκαίρι προσφέρει μια από τις λίγες ευκαιρίες για να συμβάλει κάποιος έφηβος στο οικογενειακό εισόδημα ή να μαζέψει κάτι για τη χρονιά που έρχεται.

Την ίδια στιγμή, πολλοί από εμάς περνάμε ώρες στα φροντιστήρια. Ήδη ξεκινήσαμε φροντιστήρια οι τελειόφοιτοι, σε ένα αγώνα δρόμου για να καλύψουμε την ύλη των τελικών και των παγκυπρίων εξετάσεων. Μπορεί η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων για τις Παγκύπριες του 2025 να έγινε μόλις πριν λίγες μέρες αλλά η επόμενη «φουρνιά», ήδη ξεκινήσαμε τον αγώνα δρόμου. Ειρωνικό;

Και ο λόγος που ξημεροβραδιάζομαστε στα φροντιστήρια δεν είναι επειδή θέλουμε να «προχωρήσουμε μπροστά», αλλά επειδή το σχολείο δεν μας προσφέρει όσα θα έπρεπε και η ύλη είναι τεράστια! Πολλά μαθήματα μένουν πίσω, η ύλη συχνά καλύπτεται επιφανειακά και η προετοιμασία για τις παγκύπριες εξετάσεις απαιτεί στήριξη έξω από το δημόσιο σχολείο. Σαράντα ολόκληρες ώρες την εβδομάδα δεν επαρκούν για να διδαχθεί κάποιος! Οπότε φορτωνόμαστε και μια σειρά από φροντιστήρια, κάνοντας μας «παπαγάλους» δεδομένων και αριθμών, διαφορετικά δε θα μπορούσαμε να πετύχουμε στις γραπτές εξετάσεις. Η ευθύνη για τα φροντιστήρια αυτή πέφτει στις οικογένειές μας - αν φυσικά μπορούν να την αντέξουν οικονομικά.

Αυτή η πραγματικότητα αποδεικνύει ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι ανεπαρκές και αφήνει πολλά παιδιά πίσω. Η κοινωνική ανισότητα εντείνεται, καθώς μόνο όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα μπορούν να πληρώσουν για τέτοια προετοιμασία. Όσο κι αν αγαπάμε τις καλοκαιρινές διακοπές, για πολλούς από εμάς δεν είναι επιλογή. Είναι πολυτέλεια.

Το καλοκαίρι λοιπόν, αντί για ξεκούραση και ανεμελιά, γίνεται περίοδος ευθύνης, πίεσης και κόπωσης. Και αυτό, αντί να μας ενδυναμώνει, συχνά μας εξαντλεί. Χρειαζόμαστε ένα σχολείο που να καλύπτει πραγματικά τις ανάγκες μας και μια κοινωνία που να μην μας αναγκάζει να ωριμάζουμε «βίαια» και πριν την ώρα μας.

•Ανδρέας Κωνσταντίνου,
ΠΕΟΜ Λευκωσίας- Κερύνειας

“ Αντί για ανέμελες μέρες, ταξίδια και θάλασσες, το καλοκαίρι συχνά σημαίνει δουλειά για χαρτζιλίκι και φροντιστήρια. ”

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το νέο ακαδημαϊκό έτος πλησιάζει, όμως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παραμένουν. Στο παρασκήνιο της έναρξης της πανεπιστημιακής πορείας τους, κρύβονται καθημερινές δυσκολίες που τους απομακρύνουν από την ουσιαστική μόρφωση και μια αξιοπρεπή ζωή. Η στεγαστική κρίση, η ακρίβεια, τα υπέρογκα δίδακτρα στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, η επισφαλής εργασία, η αβεβαιότητα για το μέλλον και η διαρκής υπονόμευση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της Ανώτατης Εκπαίδευσης συνθέτουν την πραγματικότητα για χιλιάδες νέους και νέες, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Ως Προοδευτική ΚΦ, το φοιτητικό κομμάτι της ΕΔΟΝ, στεκόμαστε δίπλα στον φοιτητόκοσμο αναδεικνύοντας τα προβλήματα τους και παλεύοντας για μια πραγματικά δημόσια και δωρεάν παιδεία, που θα έχει ως επίκεντρο τον ίδιο τον φοιτητή και την παροχή ουσιαστικής γνώσης.

Τα προβλήματα εντείνονται ακόμη περισσότερο για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του εξωτερικού. Στην Ελλάδα τα ενοίκια έχουν φτάσει σε δυσθεώρητα ύψη, ιδιαίτερα σε πόλεις με μεγάλη φοιτητική ζήτηση όπως η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο. Την ίδια ώρα, οι φοιτητικές εστίες παραμένουν απρόσιτες για την πλειονότητα, καθώς τα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια είναι εξαιρετικά περιοριστικά, αποκλείοντας ουσιαστικά χιλιάδες δικαιούχους. Η διαδικασία εγγραφής στα ελληνικά πανεπιστήμια παραμένει πολύπλοκη, χρονοβόρα και κοστοβόρα για τις οικογένειες. Η πρόσβαση στη χώρα δυσκολεύεται ακόμη περισσότερο λόγω της απουσίας απευθείας πτήσεων και των πανάκριβων αεροπορικών εισιτηρίων, που συχνά ξεπερνούν τα 200 ευρώ - ποσό δυσβάσταχτο για ένα φοιτητή που χρειάζεται να μετακινείται τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο. Επιπρόσθετα, η επιβολή του απαράδεκτου ορίου σπουδών «ν+2» αγνοεί τις αντικειμενικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές και λειτουργεί εκβιαστικά, εντείνοντας την πίεση και την ανασφάλεια. Ξαν να μην έφταναν όλα αυτά, προστίθενται και οι τραπεζικές χρεώσεις, όπως αυτή των αναλήψεων από ΑΤΜ.

Στη Κύπρο, η κυβέρνηση συνεχίζει να επιδεικνύει παντελή έλλειψη πολιτικής βούλησης και ουσιαστικού πλάνου για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος. Τα ενοίκια έχουν εκτοξευθεί - στη Λευκωσία αγγίζουν τα 800 ευρώ, ενώ στη Λεμεσό φτάνουν μέχρι και τα 1.200 ευρώ - μετατρέποντας τη φοιτητική στέγαση σε προνόμιο για λίγους. Παράλληλα, η απλήρωτη πρακτική άσκηση έχει κανονικοποιηθεί ως τάχα απαραίτητο βήμα, ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για εργασιακή εκμετάλλευση. Το υψηλό κόστος ζωής, σε συνδυασμό με τους χαμηλούς μισθούς και τα δυσβάσταχτα ενοίκια, σπρώχνει ολοένα και περισσότερους νέους εκτός εκπαίδευσης. Την ίδια στιγμή, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες επωμίζονται το πλήρες βάρος της απόκτησης των συγγραμμάτων που απαιτεί η σχολή τους, χωρίς καμία ουσιαστική κρατική στήριξη.

Στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, η κατάσταση είναι εξίσου ασφυκτική. Τα δίδακτρα παραμένουν εξωφρενικά ψηλά, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αυξάνονται αυθαίρετα μετά το τέλος του πρώτου έτους λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται, επιπλέον, να καλύψουν από

την τσέπη τους το κόστος για τον απαραίτητο εξοπλισμό, που συχνά ανέρχεται σε εκατοντάδες ευρώ. Όλα αυτά συμβαίνουν σε ένα περιβάλλον όπου ο έλεγχος των ιδιωτικών πανεπιστημίων από τον αρμόδιο φορέα αξιολόγησης είναι ανεπαρκής και αναποτελεσματικός, επιτρέποντας την αυθαιρεσία και τη λειτουργία των πανεπιστημίων με καθαρά κερδοσκοπικά κριτήρια.

Γενικότερα το κυριότερο ζήτημα με το οποίο καλείται να έρθει αντιμέτωπη η φοιτώσα νεολαία είναι αυτό της Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας. Οι κυβερνήσεις Αναστασιάδη και Χριστοδουλίδη όχι απλά δεν ενίσχυσαν το κονδύλι της Κρατικής Φοιτητικής Χορηγίας, αλλά την κατακρεούργησαν με την πρώτη κυβέρνηση σε βάθος δεκαετίας να αποκόπτει 24 εκατομμύρια ευρώ και τη σημερινή κυβέρνηση να αποκόπτει ακόμα 2,8 εκατομμύρια ευρώ, με τη δικαιολογία ότι τα προηγούμενα χρόνια δεν εξαντλούταν ολόκληρο το κονδύλι της φοιτητικής χορηγίας. Συνειδήτα ξεχνούν να αναφέρουν ότι ο λόγος που γίνεται αυτό είναι επειδή τα υφιστάμενα κριτήρια για τη χορηγία δεν αντικατοπτρίζουν τα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, με αποτέλεσμα οικογένειες που την έχουν ανάγκη να μην τη δικαιούνται.

Πέραν από την προώθηση αντιφοιτητικών πολιτικών, η Κυβέρνηση στην προσπάθειά της να εμπορευματοποιήσει τα πάντα, έβαλε στο στόχαστρο ακόμα και την εκπαίδευση. Η έγκριση του κυβερνητικού νομοσχεδίου για τα αγγλόφωνα αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα σπουδών ανοίγει επισήμως το δρόμο για την καταβολή διδάκτρων στα δημόσια πανεπιστήμια σε προπτυχιακό επίπεδο - δίδακτρα τα οποία θα είναι στο ίδιο ύψος με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που ελλοχεύει πολλούς κινδύνους, όπως η δημιουργία φοιτητών δύο ταχυτήτων - αυτούς που μπορούν να πληρώσουν και αυτούς που δεν μπορούν -, καθώς και τη νοοτροπία της αυτοσυντήρησης των πανεπιστημίων. Είναι πλέον ξεκάθαρο πως το Υπουργείο Παιδείας θέλει πανεπιστήμια για ΠΕΛΑΤΕΣ και ΟΧΙ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ.

Η συνολική έλλειψη πολιτικής βούλησης από όλα τα κόμματα - με μοναδική εξαίρεση το ΑΚΕΛ - αλλά και από την ίδια την Κυβέρνηση, να αντιμετωπίσουν ουσιαστικά τα προβλήματα των φοιτητών και φοιτητριών, αποτελεί μια πραγματικότητα λυπηρή και βαθιά ανησυχητική. Αποτυπώνει με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο τη γύμνια της σύγχρονης κοινωνίας απέναντι στις ανάγκες και τα δικαιώματα της νέας γενιάς.

Η επίλυση, λοιπόν, όλων αυτών των φοιτητικών προβλημάτων δεν είναι πολυτέλεια, αλλά αναγκαία προϋπόθεση για μια δίκαιη και ισότιμη εκπαίδευση. Ως Προοδευτική και ως ΕΔΟΝ, συνεχίζουμε να παλεύουμε για τα δικαιώματα όλων των φοιτητών και φοιτητριών, διεκδικώντας δημόσια και δωρεάν πανεπιστήμια που να υπηρετούν τη μόρφωση και όχι το κέρδος. Στηρίζουμε συλλογικά κάθε φωνή που αντιστέκεται, διεκδικεί και οραματίζεται ένα καλύτερο αύριο για όλους τους νέους και νέες για να χτίσουμε ένα κόσμο στο μπόι των ονείρων μας όπως είπε και ο Νίκος Μπελογιάννης.

•Μελίνα Χριστοφόρου
Οργανωτική Γραμματέας Τ.Ο. ΕΔΟΝ Αθήνας

Νέοι σε χειρωνακτικές εργασίες στην Κύπρο του 2025

Ιστορικά η χειρωνακτική εργασία στην Κύπρο αποτελούσε για δεκαετίες έναν από τους κύριους τρόπους βιοπορισμού για μεγάλο μέρος του πληθυσμού, ιδιαίτερα σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές. Οι εργασίες περιλάμβαναν αγροτικές δουλειές όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία, οικοδομικές εργασίες, λατομεία, εργοστάσια και άλλες μορφές σωματικής απασχόλησης. Σε αυτού του είδους τις δουλειές, έβλεπε κανείς ανθρώπους κάθε ηλικίας, συχνά ακόμα και έφηβους να κατευθύνονται σε αυτές τις δουλειές λόγω οικονομικής ανάγκης και περιορισμένης πρόσβασης σε ανώτερη εκπαίδευση. Πολλοί νέοι ακολουθούσαν το δρόμο των γονιών τους ή εγκατέλειπαν το σχολείο για να ενισχύσουν οικονομικά την οικογένειά τους, αφού κατά πλειοψηφία οι οικογένειες τον προηγούμενο αιώνα ήταν πολύτεκνες. Η χειρωνακτική εργασία, παρόλο που ήταν εξαντλητική και συχνά επικίνδυνη, θεωρείτο αναγκαία αλλά τίμια.

Έχει σχέση με την παιδεία;

Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Κύπρο αποτελεί μια ουσιαστική επιλογή για μαθητές που επιθυμούν να αποκτήσουν πρακτικές δεξιότητες και να εισέλθουν γρήγορα στην αγορά εργασίας. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν διάφορους κλάδους, όπως ηλεκτρολογία, μηχανολογία, πληροφορική, αισθητική, κομμωτική, αλλά και τουριστικά επαγγέλματα όπως μαγειρική, αρτοποιαπλαστική και ξενοδοχειακές υπηρεσίες. Ειδικά στον τομέα του τουρισμού, που αποτελεί βασικό πυλώνα της κυπριακής οικονομίας, πολλοί νέοι βρίσκουν επαγγελματικές ευκαιρίες, συχνά όμως σε συνθήκες που χαρακτηρίζονται από χαμηλές αμοιβές και εντατική εργασία. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου μαθητές, κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης ή τα πρώτα χρόνια στην εργασία, υφίστανται εκμετάλλευση, με ελάχιστα εργασιακά δικαιώματα, κάτι που δημιουργεί προβληματισμό για την προστασία και την ορθή στήριξή τους.

Σήμερα λειτουργούν συνολικά 12 τεχνικές σχολές σε ολόκληρη την Κύπρο, καλύπτοντας όλες τις επαρχίες. Ο αριθμός των μαθητών που φοιτούν σε αυτές ξεπερνά τους 6.000, ενώ επιπλέον 500 είναι εγγεγραμμένοι στο νυχτερινό κύκλο της τεχνικής εκπαίδευσης, που απευθύνεται κυρίως σε εργαζόμενους που επιθυμούν να αποκτήσουν τεχνική εξειδίκευση. Πολλοί απ' όσους επιλέγουν την τεχνική κατεύθυνση προέρχονται από οικονομικά πιο ευάλωτες οικογένειες, οι οποίες δεν έχουν τη δυνατότητα να στηρίξουν το παιδί τους με ιδιωτικά φροντιστήρια ή πρόσθετες εκπαιδευτικές υπηρεσίες, όπως θα απαιτούσε η φοίτηση στο γενικό λύκειο ή η προσπάθεια εισαγωγής σε πανεπιστήμιο, λόγω του εξεταστικοκεντρικού μοντέλου. Η τεχνική εκπαίδευση, έτσι, γίνεται μια πιο ρεαλιστική και άμεση διέξοδος προς την επαγγελματική αποκατάσταση, παρόλο που συχνά συνοδεύεται από κοινωνικά στερεότυπα και - ενδεχομένως - περιορισμένες δυνατότητες ακαδημαϊκής εξέλιξης. Ωστόσο, η αύξηση 25% στον αριθμό των εγγεγραμμένων μαθητών σε σύγκριση με πέρσι δείχνει ότι ολοένα και περισσότεροι νέοι βλέπουν την τεχνική σχολή όχι ως λύση ανάγκης, αλλά ως συνειδητή επιλογή με πρακτικά οφέλη και προοπτικές.

Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ)

Τα ΜΙΕΕΚ λειτουργούν στην Κύπρο ως ένας θεσμός που προσφέρει εξειδικευμένη επαγγελματική κατάρτιση σε απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχοντας δίπλωμα επιπέδου μεταλυκειακής τεχνικής εκπαίδευσης. Τα προγράμματα των ΜΙΕΕΚ καλύπτουν σύγχρονους και αναπτυσσόμενους τομείς της αγοράς, όπως τουριστικά επαγγέλματα, τεχνολογία, ενέργεια, υγεία και υπηρεσίες, με στόχο την άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων. Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και οι αυξημένες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας καθιστούν την τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση πιο απαραίτητη από ποτέ, καθώς οι εργοδότες αναζητούν εξειδικευμένο και άμεσα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Ο θεσμός των ΜΙΕΕΚ ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2012, επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια.

Σε αυτό το πλαίσιο, το τμήμα νέων εργαζομένων της ΕΔΟΝ καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες επικοινωνίας με τους σπουδαστές των ΜΙΕΕΚ, ενημερώνοντάς τους για τα δικαιώματά τους και ιδιαίτερα για τα θέματα που αφορούν τις φοιτητικές χορηγίες και την οικονομική στήριξη. Σε μια κοινωνία η οποία επιβάλλει εξειδίκευση σε διάφορους τομείς, ακόμα και στις χειρωνακτικές εργασίες είναι σημαντικό οι νέοι που επιλέγουν αυτό το δρόμο να έχουν ισότιμη πρόσβαση στις παροχές και τις ευκαιρίες, ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικής κατάστασης. Η στήριξη των σπουδαστών των ΜΙΕΕΚ αποτελεί βασικό στοιχείο για μια πιο δίκαιη και συμπεριληπτική εκπαίδευση, ικανή να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Γιατί οι νέοι δεν επιλέγουν χειρωνακτικές εργασίες;

Στην Κύπρο ολοένα και λιγότεροι νέοι επιλέγουν τη χειρωνακτική εργασία ως επαγγελματική διέξοδο, κυρίως λόγω των χαμηλών μισθών και των δύσκολων συνθηκών εργασίας που συνοδεύουν αυτού του είδους τα επαγγέλματα. Παρά τη σωματική καταπόνηση και τη φύση της δουλειάς που συχνά απαιτεί εξειδίκευση ή εμπειρία, οι απολαβές παραμένουν σε μεγάλο βαθμό στάσιμες και σε πολλές περιπτώσεις δεν ανταποκρίνονται στο κόστος ζωής. Οι νέοι, βλέποντας ότι με μια χειρωνακτική εργασία δύσκολα μπορούν να αποκτήσουν οικονομική ανεξαρτησία ή να εξασφαλίσουν ένα αξιοπρεπές μέλλον, στρέφονται σε άλλες επιλογές, ακόμη και αν αυτό σημαίνει προσωρινή ανεργία ή αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό.

Ταυτόχρονα, ένας βασικός λόγος για τη χαμηλή ελκυστικότητα των χειρωνακτικών επαγγελμάτων είναι η στάση πολλών εργοδοτών, οι οποίοι επιδιώκουν μέγιστα κέρδη με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Αυτό συχνά μεταφράζεται στην πρόσληψη φθηνών εργατικών χεριών, κυρίως μεταναστών ή ατόμων των ευάλωτων ομάδων, που εργάζονται χωρίς διαπραγματευτική δύναμη και με περιορισμένα εργασιακά δικαιώματα. Η πρακτική αυτή, αν και συμφέρουσα για τις επιχειρήσεις, αποτρέπει τους Κύπριους νέους από το να εμπλακούν σε τέτοιες δουλειές, ενισχύοντας τα κοινωνικά στερεότυπα γύρω από τη χειρωνακτική εργασία και δημιουργώντας ένα φαύλο κύκλο απαξίωσης και υποτίμησης του τομέα.

Συνδικαλισμός

Εδώ ακριβώς έρχεται ο κρίσιμος ρόλος της οργάνωσης των εργαζομένων μέσα από τις συντεχνίες, που αποτελεί το βασικό εργαλείο διεκδίκησης και προστασίας των δικαιωμάτων τους. Μέσα από τη συλλογική οργάνωση, ο συνδικαλιστικός εκπρόσωπος μπορεί να βρεθεί στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους εργοδότες, διεκδικώντας συλλογική σύμβαση εργασίας που να καλύπτει ουσιαστικά τις ανάγκες των εργαζομένων. Μια τέτοια συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνει βασικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη όπως η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ) – ένας μηχανισμός που αυξάνει τους μισθούς ανάλογα με την αύξηση του κόστους ζωής, προστατεύοντας έτσι την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πιο μαχητικοί και διεκδικητικοί εργαζόμενοι είναι συχνά εκείνοι που εργάζονται σε χειρωνακτικά επαγγέλματα και αυτό δεν είναι τυχαίο. Οι δυσκολίες και οι σκληρές συνθήκες εργασίας που βιώνουν καθημερινά, σε συνδυασμό με τις πιέσεις για χαμηλούς μισθούς και περιορισμένα δικαιώματα, τους καθιστούν πιο συνειδητοποιημένους και αποφασισμένους να αγωνιστούν συλλογικά. Πρόσφατες απεργίες στον κατασκευαστικό τομέα, όπως αυτές των εργατών σε μετετοινοίρες και οικοδομές, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποφασιστικότητας και της ενότητας που επιδεικνύουν οι χειρωνακτικές εργαζόμενοι, όταν έρθει η ώρα να υπερασπιστούν το δικό τους. Μέσα από τέτοιους αγώνες κερδίζονται συλλογικές συμβάσεις, βελτιώσεις στους όρους εργασίας και στέλνεται ένα συνολικότερο μήνυμα ότι η δύναμη βρίσκεται στην οργάνωση.

•Βαρνάβας Κατσούρης
Τ.Ο. Νέων Εργαζομένων Λιβαδιών

Ιστορία, πολιτισμός, επικαιρότητα, ιδεολογία:

Τα θεματικά κέντρα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι κάθε Φεστιβάλ. Εμείς οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου η τριβή με την ιστορία, η αλληλεπίδραση με τον πολιτισμό και την πολιτική, θα είναι μέρος της συνολικής ανάπτυξης του ανθρώπου.

Έτσι, μέσω των θεματικών κέντρων, στόχος μας είναι να αγγίξουμε ζητήματα της επικαιρότητας και να ανοίξουμε τη συζήτηση γύρω από διάφορα ιστορικά και πολιτικά θέματα. Στο φετινό Φεστιβάλ λειτουργήσαν τέσσερα θεματικά κέντρα, τα οποία κτίστηκαν και λειτουργήσαν από τους εθελοντές και τις εθελόντριες του Φεστιβάλ.

1. Αλήθειες και Μύθοι για το Κυπριακό

Λόγω της συνεχούς στασιμότητας και της έλλειψης εξελίξεων όσον αφορά το Κυπριακό, φέτος αποφασίσαμε όπως το θεματικό κέντρο ασχοληθεί με την απομυθοποίηση ορισμένων βασικών ζητημάτων. Στόχος ήταν τόσο να ανοίξουμε ξανά τη συζήτηση γύρω από το Κυπριακό, όσο και να καταρρίψουμε τη βασική προπαγάνδα που χρησιμοποιούν οι πολέμιοι της λύσης, όπως για παράδειγμα ο ρόλος του ΝΑΤΟ στην τουρκική εισβολή και στο πραξικόπημα, αλλά και η διαφορά μεταξύ των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας και των εποίκων.

Προσπαθήσαμε επίσης, μέσα από το θεματικό, να βοηθήσουμε τους επισκέπτες να αντιληφθούν ότι η διαιώνιση της παρούσας κατάστασης μόνο κακό μπορεί να προξενήσει στην πατρίδα μας και πως η διχοτόμηση βρίσκεται πλέον προ των πυλών. Στο θεματικό αναδείξαμε και τη διαχρονική συνεισφορά της Αριστεράς στον αντικατοχικό αγώνα και στον συνεχή αγώνα για επανένωση.

Απόσπασμα από το θεματικό: «Η στασιμότητα οδηγεί στη μονιμοποίηση των τετελεσμένων της κατοχής και σε εμπέδωση της διχοτόμησης, τόσο επι του εδάφους όσο και στις συνειδήσεις των νέων γενιών».

2. Tech Bros – Η ολιγαρχία των τεχνολογικών κολοσσών

Αναμφισβήτητα, τα τελευταία χρόνια η συζήτηση γύρω από τις τεχνολογικές εξελίξεις και την τεχνητή νοημοσύνη κυριαρχεί στον κοινωνικό διάλογο. Έτσι, μέσα από αυτό το θεματικό προσπαθήσαμε να αναδείξουμε πως, μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα, η τεχνολογία αναπτύσσεται προς όφελος των λίγων, πώς το κεφάλαιο δημιουργεί τεχνολογικά μονοπώλια για να αυξήσει τον συσσωρευμένο πλούτο, αλλά και πώς η τεχνολογία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται για να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένα πολιτικά συμφέροντα.

Προφανώς, το θεματικό δεν είχε σκοπό να καλλιεργήσει τεchnοφοβία, αλλά να αναδείξει πως η ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν πρέπει να βασίζεται στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των λίγων, μα να τίθεται στην υπηρεσία της κοινωνίας και των αναγκών της.

Απόσπασμα από το θεματικό: «Οι αυτοματισμοί και τα τεχνολογικά μέσα, πρέπει να αξιοποιούνται για να μειώνουν τη καταπόνηση του εργαζομένου - όχι για να αυξάνουν την ανεργία».

Η δική μας άποψη για τον κόσμο του αύριο

3. 150 χρόνια από το θάνατο του Friedrich Engels

Ο Φρίντριχ Ένγκελς είναι ένας από τους θεμελιωτές της κομμουνιστικής κοσμοθεωρίας. Στόχος του θεματικού ήταν να αναδείξει το ρόλο που διαδραμάτισε ο Ένγκελς στη θεμελίωση της κοσμοθεωρίας μας. Θεωρητικά έργα του συνέβαλαν αποφασιστικά στη θεωρητική εδραίωση του μαρξισμού σε τρεις βασικούς τομείς: τη φιλοσοφία, την πολιτική οικονομία και τον επιστημονικό σοσιαλισμό. Η διδασκαλία του Ένγκελς υπήρξε επαναστατική, κυρίως λόγω της διαλεκτικής προσέγγισης με την οποία αντιμετώπιζε την πραγματικότητα.

Το έργο του υπήρξε σημαντικό τόσο για τη δημιουργία όσο και για την ανάπτυξη της θεωρίας του επιστημονικού σοσιαλισμού, ενώ η συνεργασία του με τον Καρλ Μαρξ και οι μελέτες που συνέταξε ο ίδιος, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην περαιτέρω ανάπτυξη της μαρξιστικής φιλοσοφίας.

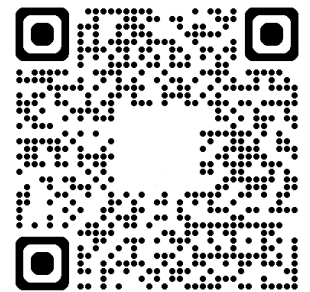
Απόσπασμα από το θεματικό:
«Το έργο του Φρίντριχ Ένγκελς, είναι αναμφισβήτητα πολύ σημαντικό για την ανάπτυξη της κομμουνιστικής ιδεολογίας, και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι χαρακτηρίζεται ως ένας από τους κορυφαίους θεωρητικούς και εκφραστές του κομμουνισμού».

Στο μεγαλειώδες αυτό θεματικό και τις τρεις μέρες του Φεστιβάλ κυμάτιζε η σημαία της Σοβιετικής Ένωσης - στηριγμένη πάνω στη θυσία των 20 και πλέον εκατομμυρίων Σοβιετικών που έδωσαν τη ζωή τους στη μάχη ενάντια στο τέρας του φασισμού. Η προσπάθεια εξίσωσης του ναζισμού με τον κομμουνισμό είναι πλήρως αντιεπιστημονική και ατεκμηρίωτη - κάτι που το θεματικό ανέδειξε με σαφήνεια, αξιοποιώντας απτά ιστορικά παραδείγματα.

Απόσπασμα από το θεματικό:
«**Και όσο κι αν προσπαθούν να ξαναγράψουν την Ιστορία, η σημαία με το σφυροδρέπανο καρφωμένη στο Ράιχσταγκ, δε σβήνει!**».

•Αλέξης Παναγιώτου,
Επικεφαλής Επιτροπής Θεματικών Κέντρων,
Μέλος Εκτελεστικού Συμβουλίου ΕΔΟΝ

4. 80 χρόνια από την αντιφασιστική νίκη των λαών

80 χρόνια μετά τη μεγάλη και ιστορική συντριβή του ναζισμού από τους λαούς, η παραχάραξη της ιστορίας επιχειρείται από πολλούς. Έτσι, μέσα από αυτό το θεματικό κέντρο θελήσαμε να ενημερώσουμε τους επισκέπτες για τρία βασικά ζητήματα:

- Τους μύθους γύρω από τη συμβολή της Σοβιετικής Ένωσης στη συντριβή του ναζισμού και στην αποναζιστικοποίηση της Ευρώπης,
- Την ιστορική συμβολή του ΑΚΕΛ, με την απόφαση-ορόσημο της 9ης Ιουνίου 1943 και
- Να αποκαλύψουμε το προσωπίο της σύγχρονης μάσκας του φασισμού.

Η Διεθνούπολη του 37ου ΠΦΝΦ ΕΔΟΝ

Ζωντανός χώρος ζύμωσης και έκφρασης διεθνιστικής αλληλεγγύης

Διαχρονικά το Παγκύπριο Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών της ΕΔΟΝ φιλοξενεί δεκάδες αντιπροσώπους αδελφών μας οργανώσεων νεολαίας από κάθε γωνιά του πλανήτη, στον χώρο της Διεθνούπολης. Το Φεστιβάλ μετατρέπεται σε ένα διεθνές συναπάντημα αλληλεγγύης και συντροφικότητας μεταξύ των επισκεπτών, της ΕΔΟΝ και τις οργανώσεις νεολαίας του εξωτερικού.

Αυτό γιατί αφενός η Διεθνούπολη δίνει την ευκαιρία στις αδερφές οργανώσεις να διεθνοποιήσουν τα ζητήματα που αφορούν τις χώρες τους, κοινοποιώντας τα στο κυπριακό κοινό και αφετέρου, δίνει την ευκαιρία στην ΕΔΟΝ να κάνει κοινωνούς της κυπριακής πραγματικότητας τους δεκάδες συντρόφους και συντρόφισσες που φιλοξενούνται κάθε χρόνο στο Φεστιβάλ. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, όχι μόνο ενδυναμώνονται οι διεθνείς σχέσεις της Οργάνωσης αλλά εκφράζεται και εκατέρωθεν η αλληλεγγύη μεταξύ των αγωνιζόμενων λαών κάθε χώρας.

Όσο εντείνεται η ιμπεριαλιστική επιθετικότητα -άρα και η ανάγκη για διεθνιστική αλληλεγγύη- και όσο αναπτύσσονται οι διεθνείς σχέσεις της ΕΔΟΝ, η Διεθνούπολη, ανταποκρινόμενη στα καλέσματα του καιρού, αναπτύσσεται και εξελίσσεται κάθε χρόνο.

Συμμετοχή αδερφών οργανώσεων

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, το Κεντρικό Συμβούλιο της οργάνωσης αποφάσισε να φιλοξενήσει αδελφές οργανώσεις νεολαίας από κάθε γωνιά του κόσμου. Οι συναγωνιστές και συναγωνίστριες των διεθνών αντιπροσωπειών συμμετείχαν τόσο στο Φεστιβάλ, όσο και σε ξεχωριστό πρόγραμμα που ετοίμασε η «Επιτροπή Διεθνούπολης» για την εβδομάδα που φιλοξενήθηκαν στην Κύπρο.

Παρά τις πολύ δύσκολες συνθήκες σε κάθε γωνιά του πλανήτη, στο Φεστιβάλ κατάφεραν να συμμετάσχουν αντιπρόσωποι από 14 Οργανώσεις:

- Παγκόσμια Ομοσπονδία Δημοκρατικών Νεολαίων (ΠΟΔΝ)
- Ένωση Νεολαίας Μπαγκλαντές (BYU)
- Κίνημα Νέων Κομμουνιστών Γαλλίας (MJCF)
- Νεολαία Σοσιαλιστών Γερμανών Εργατών (SDAJ)
- Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας (ΚΝΕ)
- Κομμουνιστική Νεολαία Αμερικής (ΥΡ - CPUSA)
- Κομμουνιστική Νεολαία Πορτογαλίας (JCP)
- Επαναστατική Κομμουνιστική Ένωση Νέων Ρωσίας (RKSMb)
- Ομοσπονδία Νεολαίας Κουρδιστάν (ΚΥΦ)
- Δημοκρατική Οργάνωση Νεολαίας Ιρακ (IDYF)
- Ένωση Νέων Κομμουνιστών Ισραήλ (ΥCΛΙ)
- Ενίαία Δημοκρατική Οργάνωση Νεολαίας Λιβάνου (ULDY)
- Κολεκτίβες Νέων Κομμουνιστών Ισπανίας (CJC)
- Σοσιαλιστική Ένωση Νέων Σρι Λάνκα (SYU).

Με δικό τους περίπτερο και υλικό στον χώρο της Διεθνούπολης, συμμετείχαν επίσης η Παγκόσμια Συνδικαλιστική Ομοσπονδία (ΠΣΟ), ο Κυπροκουβανικός Σύνδεσμος Φιλίας και το Παγκύπριο Συμβούλιο Ειρήνης (ΠΣΕ).

Συνάντηση με την ηγεσία του ΑΚΕΛ

Την Πέμπτη 2 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον σύντροφο Γιώργο Λουκαϊδη, μέλος του Πολιτικού Γραφείου και Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, εκ μέρους της ηγεσίας του Κόμματος.

Ο σύν. Λουκαϊδης ενημέρωσε τους αντιπροσώπους για την ολοκλήρωση του 22ου συνεδρίου και το γεγονός ότι το ΑΚΕΛ βγήκε από αυτό πιο δυνατά να συνεχίσει τον αγώνα του δίπλα στον κυπριακό λαό, αλλά και τους λαούς του κόσμου, κόντρα στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές και την ακροδεξιά, που σε κάθε γωνιά του πλανήτη ενδυναμώνεται. Ενημέρωσε για τις συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο και για το πολιτικό σκηνικό του τόπου. Πρωταγωνιστικό ρόλο στην παρέμβαση του είχε το Κυπριακό, αναφερόμενος στη στασιμότητα των πολλών τελευταίων χρόνων και τη δημιουργία νέων τετελεσμένων. Επιπλέον αναφέρθηκε στους αγώνες που δίνει το ΑΚΕΛ μαζί με την ΕΔΟΝ για επανένωση του τόπου και του λαού, στη βάση της Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας, όπως περιγράφεται στα Ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Επίκεντρο στη συζήτηση που αναπτύχθηκε μετέπειτα αποτέλεσε η κατάσταση στη Μέση Ανατολή, με την εξελισσόμενη γενοκτονία που συντελεί το δολοφονικό κράτος του Ισραήλ, ο πόλεμος στο Ιράν και ο αυξανόμενος κίνδυνος για ένα πυρηνικό πόλεμο στην περιοχή, αλλά και τη συνεχιζόμενη ανάγκη και επιμονή του ΑΚΕΛ για έμπρακτη αλληλεγγύη στον αγωνιζόμενο παλαιστινιακό λαό.

Διεθνές Σεμινάριο

Μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης, πραγματοποιήθηκε Διεθνές Σεμινάριο με θέμα «Ιμπεριαλιστική επιθετικότητα και ανταγωνισμοί στην εποχή των προσπαθειών διατήρησης της υπεροχής των ΗΠΑ. Το κόστος για τους λαούς και ο ρόλος του διεθνούς αντιιμπεριαλιστικού κινήματος».

Εισηγήτρια στο σεμινάριο ήταν η συντρόφισσα Βέρα Πολυκάρπου, επικεφαλής του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ. Στην εισηγητική της ομιλία υπογράμμιστηκε το γεγονός ότι η ενδυνάμωση του Παγκόσμιου Κινήματος Ειρήνης και του Παγκόσμιου Αντιιμπεριαλιστικού Κινήματος είναι μονόδρομος για τη νέα γενιά και τον κόσμο. Η εντεινόμενη ιμπεριαλιστική επιθετικότητα σε κάθε γωνιά

του πλανήτη και σε κάθε φάσμα της ζωής, μπορεί να έχει σαν μοναδική ασπίδα ένα ισχυρό Κίνημα Ειρήνης, με τα κόμματα και τις οργανώσεις μας να έχουν σημαντικό ρόλο να επιτελέσουν εδώ.

Παρέμβαση εκ μέρους της ΕΔΟΝ πραγματοποίησε η συναγωνίστρια Φωτεινή Χαράλαμπος, επικεφαλής του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων του Κ.Σ. της ΕΔΟΝ. Στο πλαίσιο της τοποθέτησης, αναδείξαμε την υποκρισία της λεγόμενης «νέας εποχής ειρήνης» που διακήρυτταν οι κυρίαρχες δυνάμεις μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Μέσα από παραδείγματα διαδοχικών ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων από το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ, τονίσαμε πως η ειρήνη που επαγγέληκαν δεν ήταν παρά πρόσχημα για την εδραίωση της ηγεμονίας τους.

Αναφερθήκαμε επίσης στην ανάδειξη νέων δυνάμεων στο διεθνές σκηνικό, όπως οι BRICS, και στην όξυνση του ανταγωνισμού για παγκόσμια επιρροή. Σε αυτό το πλαίσιο, επισημάναμε την αλματώδη αύξηση των στρατιωτικών δαπανών, εις βάρος των κοινωνικών αναγκών και δικαιωμάτων των λαών.

Ως ΕΔΟΝ, απευθύναμε κάλεσμα ενότητας απέναντι στην κλιμακούμενη στρατιωτικοποίηση, προτάσσοντας τον κοινό αγώνα για ειρήνη, δικαιώματα και κοινωνική πρόοδο. Τονίσαμε, για ακόμα μία φορά, πως δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ειρήνη χωρίς σύγκρουση με το σύστημα που γεννά τους πολέμους - τον καπιταλισμό. Υπογραμμίσαμε την ανάγκη για μαζικό, οργανωμένο, αντιιμπεριαλιστικό αγώνα, με πυξίδα και προοπτική τον σοσιαλισμό.

Επισκέψεις και διμερείς συναντήσεις

Στο πρόγραμμα των ξένων αντιπροσωπειών δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η προσπάθεια ανάδειξης της ιστορίας του τόπου. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη και ξενάγηση στο Κυπριακό Μουσείο. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Μνημείο Αντιστασιακών στο Πάρκο Προεδρικού, όπου αντιπροσωπεία του Συνδέσμου Αντιστασιακών συζήτησε με τις αντιπροσωπείες για την αντίσταση του κυπριακού λαού και του Λαϊκού Κινήματος κατά το προδοτικό πραξικόπημα.

Με αφορμή την επίσκεψή τους στην Κύπρο, η ηγεσία της ΕΔΟΝ είχε την ευκαιρία να συναντήσει κατ' ιδίαν τις ηγεσίες των αδελφών οργανώσεων και να πραγματοποιήσει διμερείς συναντήσεις. Η ΕΔΟΝ ενημερώθηκε για τις τρέχουσες εξελίξεις στον κόσμο και ανταλλάξε απόψεις με τους συντρόφους των ξένων αντιπροσωπειών. Σε όλες τις συναντήσεις, εκ μέρους των χιλιάδων μελών των αδελφών οργανώσεων, μεταφέρθηκε η εκτίμησή τους προς την ΕΔΟΝ και η αναγνώριση του υψηλού οργανωτικού και πολιτικού επιπέδου του Φεστιβάλ. Επιπλέον, εκφράστηκε για ακόμα μια φορά η ετοιμότητα για ανάληψη δράσεων αλληλεγγύης προς τον αγώνα μας για λύση του Κυπριακού και επανένωση του λαού μας.

Διεθνές συναπάντημα αλληλεγγύης

Το 37ο Φεστιβάλ της ΕΔΟΝ πραγματοποιήθηκε σε ημέρες αυξανόμενης έντασης και επιθετικότητας απο τους ιμπεριαλιστές σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Η Διεθνούπολη του Φεστιβάλ δε θα μπορούσε παρά να ενώσει τη φωνή της με κάθε αγωνιζόμενο λαό που παλεύει για ειρήνη, ανεξαρτησία, ελευθερία, απαλλαγή από την κατοχή, Σοσιαλισμό. Με ένα λιτό και συμβολικό τρόπο, κατά τις τρεις ημέρες του Φεστιβάλ, από το χώρο της Διεθνούπολης στείλαμε μηνύματα ενάντια στο ΝΑΤΟ, αταλάντευτης αλληλεγγύης και συμπαράστασης με τον αγωνιζόμενο λαό της Παλαιστίνης.

Το 37ο Φεστιβάλ αποτέλεσε άλλη μια χρονιά διεθνές συναπάντημα αλληλεγγύης με συναγωνιστές και συναγωνίστριες από κάθε γωνιά του κόσμου. Επαναβεβαιώθηκε η θέληση και η αναγκαιότητα για συνεχή ανταλλαγή, συνεργασία και ενότητα των οργανώσεων μας σε διεθνές επίπεδο.

Βιβλιοπροτάσεις Καλοκαίρι 2025

Οι μελισσοφάγοι – Ari Kuslari (Αλάσιος)

Οι Μελισσοφάγοι αποτελούν μια δίγλωσση διηγηματική συλλογή στην Ελληνική και στην Τουρκική γλώσσα. Αποτελείται από δύο διηγήματα εμπνευσμένα από τους προβληματισμούς των Κυπρίων, αλλά και ευρύτερα την καθημερινότητα του Κυπριακού λαού. Στους Μελισσοφάγους ο Αλάσιος επιχειρεί να παρουσιάσει με τρόπο ρομαντικό και ιδιαίτερα λογοτεχνικό τον πόθο του λαού της Κύπρου για μια επανενωμένη πατρίδα.

με τρόπο ρομαντικό και ιδιαίτερα λογοτεχνικό τον πόθο του λαού της Κύπρου για μια επανενωμένη πατρίδα.

Λαλαγκούθκια (Κώστας Βασιλείου, Κώστας Λυμπουρή)

Πρόκειται για μια σύμπραξη των δύο σημαντικών Κύπριων λογοτεχνών Κώστα Βασιλείου και Κώστα Λυμπουρή, το οποίο περιλαμβάνει ποιήματα και διηγήματα με βασική ιδέα το ιερό δέντρο, την ελιά. Το βιβλίο διανθίζεται με έργα των εικαστικών Ανδρέα Καραγιάν, Νίκου Κουρούση, Γιώργου Κωνσταντίνου και Νίτσας Χατζηγεωργίου και υπέροχες δημιουργίες παιδιών του 7ου Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού και παιδιών του Νηπιαγωγείου «Νάγια» Αθηνών.

Οι ήρωες κοιμούνται ανήσυχα (Μενέλαος Λουντέμης)

Ο Μενέλαος Λουντέμης εξιστορεί τις μέρες του στην εξορία μετά τον Εμφύλιο. Ευρισκόμενος στην Ικαρία, σακατεμένος από το ξύλο και ταλαιπωρημένος από τις κακουχίες, μεταφέρεται, κάποια στιγμή, στη Μακρόνησο. Περιγράφει με γλαφυρό ύφος τον καθημερινό αγώνα του ίδιου και των συγκαταόμενων του να επιβιώσουν στο ξερονήσι, τις φιλίες που εξυψώνουν το φρόνημα, αλλά και τις παρεμβάσεις από κομματικά όργανα. Επιχειρώντας μια σύνδεση με το παρελθόν, αναφέρεται στην προσπάθειά του να απομακρύνει από κοντά του γνωστούς και φίλους -ακόμα και τη σύντροφό του, που την υπεραγαπά-, θέλοντας να τους προστατέψει από τον κίνδυνο που ελλοχεύει.

Σεξουαλικότητα και επανάσταση (Βάλτερ Χόλιτσερ)

Μπορεί η σεξουαλική συμπεριφορά του ανθρώπου να προσεγγιστεί αποκλειστικά με βιολογικούς ή ψυχολογικούς όρους; Ο συγγραφέας μελετά το ζήτημα της ανθρώπινης σεξουαλικότητας, την ιστορική πορεία διαμόρφωσής της με διαλεκτική-υλιστική μέθοδο, σκιαγραφώντας τελικά το πραγματικό περιεχόμενο της επαναστατικοποίησης των ερωτικών-σεξουαλικών σχέσεων. Σε αυτήν την κατεύθυνση αξιοποιεί και το πλούσιο έργο των Μαρξ, Ένγκελς, Λένιν και άλλων εκπροσώπων του επαναστατικού εργατικού κινήματος.

Το Παλαιστινιακό Ζήτημα. Ιστορική αναδρομή στις ρίζες και την εξέλιξή του (Αναστάσης Γκίκας)

Όχι... Η Ιστορία του Παλαιστινιακού Ζητήματος δεν ξεκίνησε στις 7 Οκτώβρη 2023. Ούτε τα όσα συνέβησαν τότε ή τα όσα ακολούθησαν ήταν «πρωτόγνωρα», κάποιος «κεραυνός εν αιθρία». Απεναντίας, ήταν η οργανική συνέχεια μιας πορείας πολλών δεκαετιών, δίχως τη γνώση της οποίας κάθε απόπειρα ανάγνωσης και εκτίμησης των γεγονότων (είτε από άγνοια είτε από σκοπιμότητα) οδηγεί αναπόφευκτα σε λάθος συμπεράσματα. Η παρούσα έκδοση για το Παλαιστινιακό Ζήτημα επιχειρεί να εμβαθύνει στην ιστορική διαμόρφωση και εξέλιξή του, εξετάζοντας -όσο το δυνατόν ολόπλευρα- μια σειρά παράγοντες που συνέβαλλαν καθοριστικά σε αυτό, «πιάνοντας» το «νήμα» της Ιστορίας από τα μέσα του 19ου αιώνα έως και τον πόλεμο στη Γάζα που ξεκίνησε το 2023.

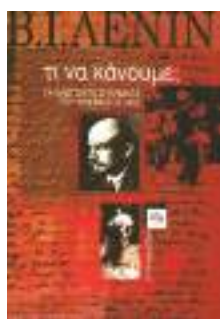
Μεταξύ έθνους και τάξης (Συλλογικό)

Αυτό το βιβλίο είναι η προσπάθεια καταγραφής των περιπετειών της πολιτικής ταυτότητας που γέννησε η έννοια της «κοινωνικής τάξης» - «λαού» στο πλαίσιο της Αριστεράς σε Κύπρο-Ελλάδα-Τουρκία, καθώς προσπαθούσαν να προσαρμοστούν, και στο μέτρο του δυνατού να μεταμορφώσουν, τον μεταβαλλόμενο νεωτερικό κόσμο των εθνών-κρατών. Η αριστερά βέβαια είναι διεθνιστική, ιδεολογικά, αλλά πέρα από την ιδεολογία υπάρχει και η ηγεμονική πρακτική στο εσωτερικό των κοινωνιών οι οποίες, στη συγκεκριμένη περίοδο της κρίσης-παρακμής των αποικιακών αυτοκρατοριών και της συγκρότησης των μετα-αποικιακών εθνών-κρατών, είχαν αναγάγει το έθνος σε ηγεμονική ιδεολογία.

1948: Η αλήθεια για τη μεγάλη ρήξη (Πάμπος Στυλιανού)

«Η καλαίσθητη έκδοση έκτασης 250 σελίδων έχει ως προεξάρχον θέμα τα συμβάντα του 1948 αλλά καταγράφει και παρουσιάζει και όλα όσα είχαν σχέση, δρομολόγησαν ή επηρέασαν την μεγάλη ρήξη στον χώρο του ποδοσφαίρου και της κοινωνίας. Είναι η πρώτη εκτεταμένη εργασία που αναφέρεται αποκλειστικά στην διάσπαση του αθλητισμού στην Κύπρο και οφείλονται συγχαρητήρια τόσο στον συγγραφέα όσο και στο Ινστιτούτο Ερευνών Προμηθείας για αυτή τους την προσφορά τους στο αναγνωστικό κοινό της Κύπρου και ιδιαίτερα στους ανοιχτόμυαλους ανθρώπους του τόπου μας.»
Ανδρέας Χρίστου, πρώην Υπουργός Εσωτερικών, Βουλευτής και δήμαρχος Λεμεσού.

Τι να κάνουμε; (Βλαντιμίρ Λένιν)

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε από την άνοιξη του 1901 μέχρι το Γενάρη του 1902 σε μια περίοδο έντονου προβληματισμού και αντιπαράθεσης στη ρωσική σοσιαλδημοκρατία ανάμεσα στις συνεπείς μαρξιστικές θέσεις και τις οπορτουνιστικές απόψεις. Στο κέντρο αυτής της αντιπαράθεσης βρέθηκε το ζήτημα του ρόλου και του χαρακτήρα του εργατικού κόμματος. Το βιβλίο αυτό αποτέλεσε σημαντικό όπλο στην ιδεολογική πάλη των μαρξιστών στο Σοσιαλιστικό Δημοκρατικό Εργατικό Κόμμα Ρωσίας με διάφορους οπορτουνιστές και συνέβαλε στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για την επικράτηση των θέσεων των μπολσεβίκων στο II Συνέδριο του Σοσιαλιστικού Δημοκρατικού Εργατικού Κόμματος Ρωσίας. Εστιάζει σε θέματα όπως η σχέση του αυθόρμητου και του συνειδητού στην ταξική πάλη, ο ρόλος του Κόμματος σαν δύναμη επαναστατικοποίησης της εργατικής τάξης. Είναι και έργο πολεμικής, αποτελεί έργο του επιστημονικού κομμουνισμού, αφού αναφέρεται σε νομοτέλειες για την εκπλήρωση του επαναστατικού ρόλου της εργατικής τάξης.

Μουσική

Πυξ Λαξ live

Οι Πυξ Λαξ, το θρυλικό συγκρότημα που έχει καθορίσει την ελληνική ροκ σκηνή, είναι έτοιμοι να δονήσουν ξανά τις καρδιές μας με τα αγαπημένα τους ροκ μονοπάτια. Με μια πορεία που εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις δεκαετίες, οι Πυξ Λαξ έχουν καταφέρει να κερδίσουν την αγάπη και την αφοσίωση του κοινού, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο.

Πότε: 3 Αυγούστου 2025, 20:30

Που: Δημοτικό Στάδιο Πέγεια

Είσοδος: 20 ευρώ

Στη σκηνή

Ηλέκτρα του Σοφοκλή, Θέατρο «Πορεία»

Στην Ηλέκτρα, ο Σοφοκλής δραματοποιεί ένα από τα πιο ζοφερά επεισόδια του μύθου των Ατρείδων: την εκδίκηση της Ηλέκτρας και του Ορέστη για τον φόνο του Αγαμέμνονα που διέπραξαν η Κλυταιμνήστρα και ο Αίγισθος. Κεντρική μορφή του δράματος, η Ηλέκτρα, διατηρεί ζωντανή την ανάμνηση του φόνου του πατέρα της παρακαλώντας τους θεούς να βοηθήσουν στην τιμωρία των δολοφόνων του. Η επιστροφή του αδελφού της, του εξόριστου Ορέστη, δρομολογεί το έργο της τιμωρίας που θα ολοκληρωθεί με την πράξη του διπλού φόνου.

Πότε: 1-2 Αυγούστου 2025, 21:00

Που: Αρχαίο Θέατρο Κουρίου

Είσοδος: 15 ευρώ (κανονικό) – 10 ευρώ (μειωμένο)

Συναυλία – αφιέρωμα στον Δημήτρη Μητροπάνο

Το Πελένδρι φιλοξενεί μια ξεχωριστή συναυλία αφιερωμένη στον αείμνηστο Δημήτρη Μητροπάνο, με τους Μίλτο Πασχαλίδη, Πέγκυ Ζήνα και Κώστα Τριανταφυλλίδη.

Πότε: 16 Αυγούστου 2025, 19:30

Που: Κοινοτικό Στάδιο Πελενδριού

Είσοδος: soldoutticketbox.com

Ιλιάδα του Ομήρου

Η Ομηρική Μάχη στην πιο ροκ διασκευή του "Μικρού Βορρά", η παράσταση που

ξεκίνησε το ταξίδι της από το Αρχαίο Θέατρο Άργους με επιχορήγηση του Υπουργείου Πολιτισμού Ελλάδος, και έφτασε να μαγεύει το κοινό του Καΐρου ως επίσημη συμμετοχή στο Cairo International Festival for Experimental Theatre. Και τώρα εγκαινιάζει το HOORAY FEST το πρώτο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών (Hooray Fest - Cyprus International Theatre and Performing Arts Festival).

Πότε: 22 Αυγούστου 2025, 21:00

Που: Αμφιθέατρο Σχολής Τυφλών, Λευκωσία

Είσοδος: more.com

Φεστιβάλ

11ο Φεστιβάλ Τέχνης και Πολιτισμού

Ο Άγιος Θεόδωρος Λάρνακας διοργανώνει και φέτος το τριήμερο Φεστιβάλ Τέχνης και Πολιτισμού που θα προσφέρει πολλές και όμορφες εκδηλώσεις στους φίλους και επισκέπτες της κοινότητας. Τρεις ημέρες γεμάτες με τέχνες, μουσική, θέατρο, χορό και διάφορες μορφές του πολιτισμού και της παράδοσής μας θα μας προσφέρει για άλλη μία φορά το Φεστιβάλ Τέχνης και Πολιτισμού στον όμορφο Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας.

Πότε: 1-3 Αυγούστου 2025

Που: Άγιος Θεόδωρος Λάρνακας

Bloody Hawk live

Ακολουθώντας μια πορεία μακριά από τα φώτα της μιντιακής δημοσιότητας, αποφεύγοντας συνεντεύξεις και άλλες δημόσιες εμφανίσεις, κέρδισε την αγάπη του κοινού. Δεν μιλάμε για άλλον πέραν του Bloody Hawk που έρχεται για μία μοναδική μουσική βραδιά στη Λεμεσό.

Πότε: 22 Αυγούστου 2025, 21:00

Που: Πάρκο Λυμπίων

Είσοδος: ticketmaster.cy

Συνωμοσία Frontex-Europol στη στόχευση μεταναστών

Σε μια κατάφωρη παραβίαση του απορρήτου των δεδομένων και του ποινικού δικαίου, η Frontex συνεχίζει να διοχετεύει προσωπικά δεδομένα μεταναστών, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εργαζομένων σε ανθρωπιστικές οργανώσεις στην Europol, μετατρέποντας την απελπισία και την αλληλεγγύη σε έγκλημα.

Μετά τις αποκαλύψεις που δημοσιεύθηκαν στις 7 Ιουλίου 2025 από τις El País, Le Monde και Solomon, η Αριστερά απέστειλε επιστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την οποία συνυπέγραψαν 41 ευρωβουλευτές (από την Αριστερά, τους Πράσινους, τους Σοσιαλιστές και την Renew), ζητώντας άμεση δράση κατά των παράνομων μεταφορών δεδομένων της Frontex στην Europol, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την ποινικοποίηση μεταναστών, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εργαζομένων σε ανθρωπιστικές οργανώσεις. Η Frontex συνεχίζει να συλλέγει και να διαβιβάζει τα προσωπικά τους δεδομένα με βάση συνεντεύξεις που διεξήχθησαν στο ευάλωτο και καταναγκαστικό πλαίσιο άφιξης στην «Ευρώπη Φρούριο». Επιπλέον, η Frontex δεν κατάφερε να αποδείξει ότι τα άτομα έδωσαν ελεύθερη, ενημερωμένη και συγκεκριμένη συγκατάθεση. Ενώ είναι ο πιο ακριβός οργανισμός της ΕΕ, η Frontex επιτρέπεται να παραβιάζει τις θεμελιώδεις αρχές του απορρήτου των δεδομένων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ατιμώρητα.

Η Frontex έχει παράνομα επεξεργαστεί και μεταφέρει τα προσωπικά δεδομένα τουλάχιστον 13.000 ατόμων από ενημερώσεις που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 2021 και 2023. Σε αρκετές περιπτώσεις, αυτό έχει χρησιμοποιηθεί σε ποινικές έρευνες και διαδικασίες που στοχεύουν τόσο τους μετανάστες όσο και όσους τους προσφέρουν ανθρωπιστική βοήθεια. Μόνο το 2024, πάνω από 400 μετανάστες και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων φέρεται να συνελήφθησαν με κατηγορίες που σχετίζονται με τη λεγόμενη διευκόλυνση της «πράτυπης μετανάστευσης», η οποία πιθανότατα συνδέεται άμεσα με τα παράνομα αποκτηθέντα δεδομένα.

Η Αριστερά ζητά την κατάργηση της Frontex, η οποία προφανώς παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα σε καθημερινή βάση. Ο οργανισμός λειτουργεί ως προεκτεταμένο βραχίονα της δεξιάς ατζέντας της Επιτροπής.

Ο πρώην επικεφαλής των συνόρων έχει μεταβεί σε ρόλο ακροδεξιού ευρωβουλευτή, υπογραμμίζοντας την πολιτική ευθυγράμμιση του οργανισμού. Πολλές οντότητες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, έχουν εντοπίσει παρατυπίες και σοβαρές παραβιάσεις από την Frontex. Επιπλέον, οι έρευνες της OLAF έχουν αποκαλύψει τη συμμετοχή της σε παράνομες επαναπροωθήσεις, κακή διαγωγή και παρενόχληση. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν έχει θέσει τέλος στις σοβαρές παραβιάσεις.

Η αριστερή ευρωβουλευτής Estrella Galan (SUMAR, Ισπανία) δήλωσε: «Για χρόνια, η Frontex εκμεταλλεύεται την ευαλωτότητα των νεοαφιχθέντων μεταναστών αποκτώντας και μεταφέροντας παράνομα τα προσωπικά δεδομένα χιλιάδων ανθρώπων στην Europol, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης στρατηγικής της ΕΕ για τη δίωξη και την ποινικοποίηση της κοινωνίας των πολιτών και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι απαράδεκτο αυτές οι πρακτικές να παραμένουν ατιμώρητες, ενώ παράλληλα αντανakλούν ολοένα και πιο καταπιεστικές ευρωπαϊκές πολιτικές μετανάστευσης που δίνουν προτεραιότητα στον έλεγχο έναντι των θεμελιωδών δικαιωμάτων».

Η αριστερή ευρωβουλευτής Ilaria Salis (Sinistra Italiana, Ιταλία) δήλωσε: «Η Frontex και η Europol δεν είναι απλώς συνένοχοι - είναι πρωταγωνιστές σε ένα ευρωπαϊκό σύστημα που ποινικοποιεί τους ανθρώπους που φτάνουν στην ΕΕ και όσους υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους. Αυτός ο μηχανισμός βασίζεται σε μεροληπτικές υποθέσεις που εξισώνουν ψευδώς τη μετανάστευση με το έγκλημα. Οι αποκαλυφθείσες πρακτικές αποκαλύπτουν μια συστημική αποτυχία που πρέπει να διορθωθεί χωρίς καθυστέρηση. Όλα τα παράνομα συλλεγόμενα δεδομένα πρέπει να διαγραφούν αμέσως και όσοι επηρεάζονται πρέπει να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη».

Στην επιστολή της, η Αριστερά απαιτεί από την Επιτροπή να λάβει άμεσα μέτρα για να διασφαλίσει τη λογοδοσία, τη διαφάνεια και τις ισχυρές νομικές εγγυήσεις για την πρόληψη περαιτέρω παραβιάσεων και την τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Απαιτούμε το οριστικό τέλος στο Φρούριο Ευρώπη, την υπηρεσία συνόρων της και τις σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας που διαιωνίζει.

ΜΟΡΦΕΣ

Παρουσιάζουμε το κρασί Μορφές με Κυπριακές ποικιλίες και με μορφές της Κύπρου

Μαραθεύτικο

Από εκλεκτά Μαραθεύτικο της περιοχής Βουλι Παναγιάς, της επαρχίας Πάφου, σε υψόμετρο 950 μέτρων. Το χρώμα είναι λιγότερο βαθύ κόκκινο. Στη μύτη εκπληκτικά αρώματα από βατόμουρο, φρούτα του δάσους αλλά και πιπεράτες νότες μπακαρελίων.

Ξυνιστέρι

Από εκλεκτά Ξυνιστέρι, αρπελώνων της περιοχής Πάφου, σε υψόμετρο 900 μέτρων.

Μια τραγική οξύτητα, πλούσια και γεμάτη γεύση με καθαρή ευκαρίστη και απολαυστική παροξυσμένη επίγευση.

Λευκάδα Ροζέ

Από Λευκάδα 85% και Grenache 15% από αρπελώνες της περιοχής Παλάμι, της επαρχίας Πάφου, που βρίσκονται σε υψόμετρο 750 μέτρων. Μεδοσιτικά αρώματα από ώριμο κεράσι, φράουλα, ροδόστακα, με γεύση και παχύλιπο ουρανικό.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΛΑΣΗ ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΟΜΙΧΑΝΙ ΛΤΔ, ΛΕΜΕΣΟΣ, ΚΥΠΡΟΣ
 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ / PRODUCED AND BOTTLED BY LOEL, MOMICHANI LTD, LEMESOS, CYPRUS
 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ / CYPRUS PRODUCT

ΠΕΤΟ ΜΕ ΜΕΤΡΟ
 potomemetro.com